Portakal ihracı lisansa tâbi tutuldu

AKŞAM

Mf. V. Devlet kitapları Md. Teknik öğretim mecmuası sayı: 1. Fiatı 15 kuruş
Teknik okullarımızdaki öğretmenlerle yetişkin talebeyi yurt içinde ve dışında muhtelif endüstri ve teknik sahalarındaki faaliyet ve yeniliklerden haberdar etmek maksadlarile Maarif Vekilliği tarafından neşredilmektedir. Yayın evlerimizden, kitapçılardan ve gazete bayilerinden isteyiniz. (11818)

Sene 23 — No. 7958 — Fiatı her yerde 5 kuruş — PAZAR 15 Kânunuevvel 1940 — Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Hikmet Feridun Es — Akşam matbaası

Macaristanla Yugoslavya arasında dostluk muahedesi Almanyanın Balkanlarda sulhu muhafaza etmek istediğini gösteriyor

Macaristan Hariciye Nazırı Belgrada giderek Yugoslavya hükûmetile bir dostluk muahedesi imzaladı. Bu anlaşmaya göre, iki komşu memleket arasında «dâimî sulh ve ebedî dostluk» cari olacak, iki taraf kendilerini alâkadar eden bütün meseleler hakkında istişarede bulunacaklardır.

İki devlet Hariciye Nazırı da, imzadan sonra gazetecilere verdikleri beyanatta, «Avrupanın Orta ve Şark cenubu kısmında sulhu muhafaza için bütün gayretlerini sarfedeceklerini» söylemişlerdir.

Avrupanın yakın mazide geçirdiği tecrübeler ve içinde bulunduğumuz acıklı ahval «devamlı sulh», «ebedî dostluk» gibi tabirlere alay edici bir mahiyet veriyor. Fakat, dostluklara en az inanılan, sulhten de en uzak bulunan böyle bir zamanda iki komşu memleketin bu derece iyi niyet gösterip bu kadar güzel emeller peşinde koşmaları herhalde takdire değer bir harekettir.

Muahedelerin ve karşılıklı teminatın vasatî ömürleri pek kısaldığı bir devirde Macaristanla Yugoslavyanın imzaladıkları ebedî dostluk vesikası istikbal için ne vadederse etsin, bizce mühim olan nokta muahedenin bizzat kendisi veya metni değil, Macar Hariciye Nazırının Belgrada giderek böyle bir muahede imzalamak lüzumunu duymuş olmasıdır. İki memleketin, bugünkü ahval ortasındaki hususî vaziyetleri düşünülürse bu imza nümayişinin ehemmiyeti kendiliğinden meydana çıkar.

Macaristan, haricî politikası bakımından doğrudan doğruya Almanyaya bağlı bir devlettir. Millî emellerine Almanya sayesinde kavuşmuş, «yeni nizam» misakını imzalamış, Almanyanın arzuları dışına çıkamıyan, bilâkis güç yettiği kadar Almanyanın arzularını gerçekleştirmeye çalışan bir nevi küçük müttefik hâline girmiştir. Bundan dolayı, müstakil harici politika gütmesine imkân olmıyan Macaristanın, Almanyanın reyi, hattâ emri olmadıkça herhangi devletle «ebedî dostluk» muahedesi imzalaması tasavvur edilemez. Şu halde muhakkaktır ki, Macar Hariciye Nazırı, Almanyadan aldığı talimatla Belgrada gitmiş ve bu vesikayı imzalamıştır.

Yugoslavyaya gelince, bu memleket coğrafî vaziyetinin nazikliği yüzünden yeni nizama ve Mihver politikasına taraftarlığını ilân etmeye mecbur kalmışsa da istiklâlini de korumaya şiddetle karar vermiş ve hazırlanmış görünüyor. Yugoslavyanın bir kısım topraklarına, bilhassa Dalmaçya sahillerine İtalya göz dikmiş bulunuyordu. Diğer taraftan Arnavutlukta İtalyaya yardım etmek istiyecek Alman ordularının bir kolu da Yugoslavya idi. Bunun içindir ki Mihvere taraftar olduğunu ilân eden Yugoslavya, aynı zamanda Mihver devletlerinin Balkanlardaki müşterek bir hareketi ihtimali karşısında en fazla

Necmeddin Sadak

(Devamı 4 üncü sahifede)

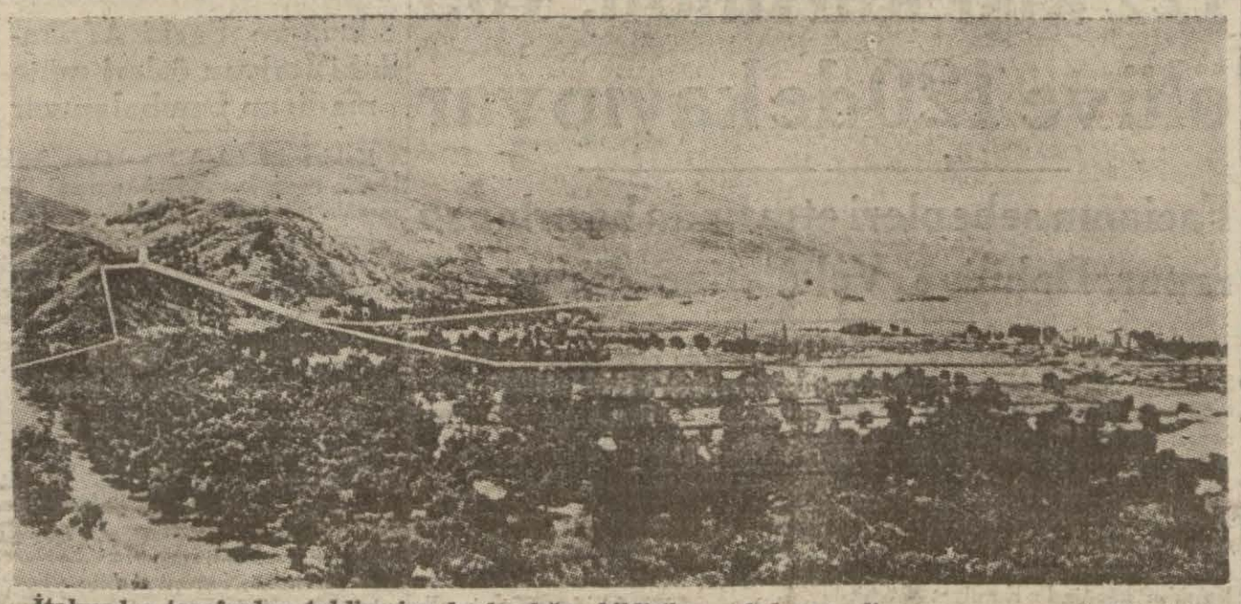

İtalyanlar tarafından tahliyesine başlandığı bildirilen Avlonya limanının umumî görünüşü

Garp çölünde ileri hareketi inkişaf ediyor

Esirlerin sayısı 30 bin tahmin ediliyor

Üç İtalyan fırkasının tamamile muhasara altında bulunduğu zannediliyor

Kahire 14 (A.A.) — Yakın Şark İngiliz umumî karargâhının tebliği:

Garb çölünde ileri kuvvetlerimiz, kendi hizmetinin seri seyrini hafifletmeğe çalışan düşmanı geriye itmekte devam ediyor. Çok geniş olan harp sahasının temizlenmesi ameliyatı devam etmekte ve esirlerin adedi gittikçe artmaktadır. Top, tank ve her nevi pek mühim harp malzemesinden başka şimdiye kadar elimize geçen esirlerin adedi 26 bini tecavüz etmektedir

Sudan cephesinde düşmanı fasılasız taciz harekâtına devam ediyoruz.

Kahire 14 (A.A.) — Reuter: Cepheden gelen son haberlere göre İngiliz ileri kıtaatı ile İtalyan kara gömlekli kıtaat arasında çok şiddetli muharebeler olmaktadır. İtalyanlar mevzilerini tahkim etmeğe gayret sarfetmekte ve boş yere mukabil taarruz teşebbüslerine girişmektedirler.

İngilizler tarafından alınan esirlerin adedi gayri resmî olarak 30,000 tahmin edilmektedir.

Kahire 14 (A.A.) — Garbî çölden gelen haberler, bu mıntakadaki harekâtın derpiş edilen program mucibince çok memnuniyet verici bir tarzda inkişaf etmekte olduğunu göstermektedir. Bütün gece İngiliz kuvvetlerinin taarruzları gevşemiyen bir şiddetle devam ederek İtalyanları Libyaya doğru tardetmiştir. Şimdiye kadar çevrilmeden kaçabilmiş olan İtalyan fırkaları müşkül vaziyete düşmüşlerdir. Bunların İtalyanların son zamanlarda asfaltlamış oldukları yol boyunca ricatleri arazinin darlaşması yüzünden gecikmektedir.

Üç İtalyan fırkası muhasara altında

Londra 14 (A.A.) — Garb çölünde kazanılan muzafferiyet hakkında Times gazetesi şunları yazmaktadır:

«Üç İtalyan fırkasının tamamile muhasara edildiği zannedilmektedir. Elde edilen ganaim şüphesiz ki mühimdir. Çünkü İtalyanlar Mısıra karşı taarruza devam etmek ümidile bir ileri üs vücude getirmiş bulunmakta idiler.»

İtalyan tebliği

Roma 14 (A.A.) — 190 numaralı tebliğ: Trablusgarp hudud mıntakasında dün bütün gün muharebe devam etmiştir Kıtaatımız tarafından öğleden sonra yapılan mukabil taarruzlar düşman tazyikini hafifletmiştir. Tayyare filolarımız fasılasız muharebe meydanı üzerinde uçmuşlardır.

Avcı tayyarelerimiz cereyan eden bir hava muharebesinde Gloster tipinde 6 düşman tayyaresi düşürmüşlerdir. Bunların içindeki mürettebatın bazılarının ölü veya yaralı olduğu anlaşılmıştır.

Şarkî Afrikada Sudan hududunda keşif ve topçu faaliyeti olmuştur. Tayyarelerimiz bir zırhlı otomobili ve menzil nakliye kolunu bombardıman ederek otomobili hareketsiz bırakmıştır.

Yaralı İtalyanlar Kahireye, diğer esirler civar limanlara taşınıyor

Kahire 14 (A.A.) — Cepheden İtalyan yaralılarını taşıyan ilk tren dün gece Kahireye gelmiştir.

(Devam: 5 inci sahifede)

Münakalât Vekili geldi

Trenlerde tenzilâtlı biletlerin kaldırılacağı doğru değil

Münakalât Vekili B. Cevdet Kerim İncedayı bu sabahki trenle gelmiş vali muavini B. Ahmed Kınık, Kars valisi B. Hudai Karataban, Denizyolları ve limanlar umum müdürleri tarafından karşılanmıştır. Vekil bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

— İstanbulda beş altı gün kalacağım, Vekâlete aid muhtelif işleri etüd edeceğim. Devlet demiryollarındaki tezilâtlı blietlerin kaldırılacağını gazetelerde ben de gördüm, şimdilik böyle bir şey yoktur. Bilâkis halkın bu haktan istifadesini genişletmek için daha fazla kolaylıklar teminine çalışacağız. Münakalât Vekâleti mevzuu dahilindeki işlerimizi arkadaşlarla beraber daha iyi bir şekilde idareye çalışacağız.

Vali Ankaradan avdet etti

Maçkadaki İtalyan sefareti binası satın alınıyor, Yıldızdaki binalar Belediyeye geçiriyor, taksiler hakkında etraflı etüd yapılacak

Vali ve belediye reisi doktor Lûtfi Kırdar bu sabahki trenle Ankaradan İstanbula gelmiştir. Vali, bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

— Belediyden devlet hizmetine, devlet hizmetinden belediyeye geçenler tekaüdiye hakkını kaybederdi. Memurların bu mağdur vaziyetten kurtulmaları için Dahiliye Vekâleti Meclise bir kanun projesi verecektir. Bu hususta mütalâamızı bildirdik.

Maçkadaki İtalyan sefaretine aid binanın belediyece satın alınmasına muvafakat edildi. Bu binadan ne şekilde istifade edeceğimizi burada kararlaştıracağız.

Yıldızdaki binaların ve müştemilâtın belediyeye verilmesi kararlaştırılmıştır. Burada bir otel yapılması veya diğer şekilde istifade edilmesi hakkında bir karar verilecektir.

Bir gün tek bir gün çift numaralı taksilerin çalıştırılmasının iyi netice verip vermediği hususunda benden izahat istediler. Matlûp derecede benzin tasarrufuun temin edilip edilmediğini vilâyet tarafından etraflı şekilde etüd edip Veâlete bildireceğiz.

Tramvay, Elektrik, Tünel idaresine ve itfaiye teşkilâtına malzeme bulamıyorduk. Ankarada alâkadarlarla temaslar yaptım ve döviz işini halletttim. Bilhassa tramvaylara bandaj bulamıyorduk. Bunların Amerikadan, diğer malzeme ve itfaiye hortumlarile beraber tedariki imkân temin edilmek üzeredir.

Örfî idare komutanı

Ankaraya gitmiş olan örfî idare kumandanı korgeneral Ali Rıza Artunkal bir iki güne kadar İstanbula dönecektir.

Manşta 4 Alman tayyaresi düşürüldü

Londra 14 (A.A.) — Hava nezaretinin istihbarat servisi bildiriyor: Bir İngiliz hava filotillası devriye uçuşu yaparken sahili aşmakta olan 30 kadar Messerchmidt tayyaresi görmüş ve 4 düşman tayyaresi düşürmüştür. Diğer tayyarelerden de zayi olan veya hasara uğrıyan bulunduğu zannedilmektedir. Bir Messerchmidtin havada infilâk ettiği ve bir diğerinin de Manş denizine düştüğü görülmüştür. Mezkûr tayyarenin düştüğü başka bir düşman tayyaresi düşürmüş olan bir pilot tarafından teyid edilmiştir.

Italyanlar Tepedelenden de çekildiler

Yunanlılar Avlonyanın kapılarında bulunuyorlar

Her tarafta İtalyan mukabil hücumları tardedildi, dağ fırkası ağır zayiata uğradı

Atina 14 (A.A.) — Başkumandanlığın dün akşam neşredilen 48 numaralı resmî tebliği: Cephenin muhtelif noktalarında kıtaatımız büyük faaliyet göstermiş ve müsait neticeler almıştır.

Londra 14 (A.A.) — Yunan radyosu askeri vaziyet hakkında şu neşriyatı yapmıştır: Yunan ordusu cuma günü bütün cephe üzerinde ilerleyişine devam etmiştir. Havanın muhalif olması ve kar fırtınaları kıtaatımızın cesaretini kırmadığı gibi hücumlarının şiddetlerini de azaltmamaktadır. İtalyanların anudane mukavemet etmek ve bazı yerlerde mukabil taarruza geçmek teşebbüslerinde bulunduklarını da takdir etmek lâzımdır. Bütün bu teşebbüsler düşman için ağır zayiatla terdedilmiştir. Bu çetin muharebelerin nihaî neticesi olarak, daha mühim muvaffakıyetlere yol açacak olan ehemmiyetli stratejik mevziler zaptedilmiştir.

Yunan kıtaatının kuvvei maneviyesi mükemmeldir. Adriyatik denizi sahillerinde muharebe eden kıtalarımız pek parlak bir zafer kazanmışlardır. Hücum o kadar şiddetli olmuştur ki kıtaatımız mühim Himara limanına yaklaşmıştır.

İtalyanlar ne Tepedelende ve ne de sair mıntakalarda hiç bir muvaffakıyet elde edememişlerdir.

Düşmanın kuvvetle işgal etmekte olduğu mevzilerin zaptı için Tepedelende şiddetli muharebeler cereyan etmiştir. Düşman nihayet ricat ederek bir çok ölü terketmiştir. Düşmanın bu bölgedeki mukavemeti kırılmış ve mahut İtalyan dağ fırkası ağır zayiat vererek püskürtülmüştür.

Yunan ordusu Avlonyanın kapılarında

Londra 14 (A.A.) — Londra gazeteleri Yunan ordusunun boş durmadığına ve parlak bir şekilde başladığı serî ileri hareketine devam ettiğini tebarüz ettirmektedirler.

Yunanlılar şimdi İtalyanlar tarafından tahliye edilmekte olan Avlonya kapılarında bulunmaktadırlar. Diğer cihetten Arnavutluk sahilinde ve Ayasarandaya 15 millik mesafede bulunan Palermo limanı düşmüştür. Müşkülâta ve havanın fenalığına rağmen Premeti mıntakasında harekât normal şekilde devam etmektedir.

Yeni Yunan ileri hareketi neticesinde sevkulceyşî ehemmiyetleri büyük olan iki sırt zaptedilmiş ve düşmanın mukabil taarruza geçmek teşebbüsleri kendisine bir çok esire mal olan yeni bir bozguna sebep olmaktan başka bir netice vermemiştir.

Havaların daha bozuk olduğu Pogradetz mıntakasında Yunanlılar yeni muvaffakıyetler elde ettiklerini bildirmektedirler.

(Devam: 5 inci sahifede)

BU SABAHKI TELGRAFLAR

Yunan askeri Adriyatiğin kapısında

Avlonya yoluna hâkim tepeler, birçok mühim mevziler işgal edildi

Londra 15 (A.A.) — (B. B. C.) Yunanistanda bulunan (B. B. C.) radyo merkezinin muhabiri Yunanlıların Avlonya yoluna hâkim en yüksek dağları zaptettiklerini bizzat görmüştür. Muhabir: «Yunan askeri Adiryatik kapısındadır» diyor.

Yunan tebliği

Atina 15 (A.A.) — (B. B. C.) Yunan başkumandanlığının dün gece neşredilen 49 numaralı tebliğine göre Arnavutlukta taarruz harekti muvaffakıyetle devam ediyor. Taarruzlar esnasında mühim tepeler işgal edilmiş, birçok esir alınmıştır. 60 makineli tüfek, havan topları, diğer silâhlar Yunanlıların eline geçmiştir.

Atina radyosunun verdiği haberler

Atina 15 (A.A.) — (B. B. C) Atina radyosu Yunan askerinin dünkü muvaffakıyetlerinin son derece mühim mühim olduğunu ve müstakbel harekât üzerinde çok büyük tesir yapacağını bildirmiştir. İtalyanların mukabil taarruzları tamamen püskürtülmüş, hattâ İtalyanlar taarruza geçtikleri mevzilerden daha gerilere atılmışlardır.

İtalyan mevzileri birer birer işgal edilmektedir. Son mevzilerini müdafaa teşebbüsleri akim kalmıştır.

Romanyada petrol boruları patladı

Bir yangın çıktı, bir şimendifer köprüsü yıkıldı

Bükreş 15 (A.A.) — (Stefani): Öğrenildiğine göre Telejan ile Vale Calugaresca arasındaki demiryolu köprüsünün altından geçen petrol borularının bir kaza neticesinde patlaması üzerine bir yangın çıkmış ve köprünün ayaklarından biri yıkılmıştır. Ploesti ile Buzau arasındaki münakale beş altı gün duracaktır. Bu yol Bükreşi, Galasa, İbraile, Bukovinaya, Besarabyaya ve Sovyet Polonyasına bağlamaktadır.

Yugoslav Maarif Nazırı ansızın öldü

Belgrad 14 (A.A.) — Âyan meclisi ve Maarif Nazırı Koroşets bu sabah saat 7 de kalb sektesinden ansızın ölmüştür.

İtalyan esirleri

Vapurlarla mütemadiyen İskenderiyeye naklediliyorlar

Londra 15 (A.A.) — B. B. C.: Mısır garp çölünde İngiliz kıtaatının İtalyanları geri sürmekte olduklarını bildiren tebliğden sonra resmî haber gelmemiştir. Reuter ajansının İskenderiyedeki muhabiri İtalyan esirlerile dolu Britanya harp ve tüccar gemilerinin birbirini takiben İskenderiyeye gelmekte olduklarını haber veriyor. Esirlerin adedi o kadar çoktur ki bunların yerleştirilmesi ve iaşeleri bir mesele olacaktır.

Hitler-Musolini mülâkatı yapılmıyor

Bu husustaki haberler Berlinde tekzip edildi

Londra 15 (A.A.) — (B. B. C.) B. Hitlerin Mussolini ile görüşeceği haberi Berlinde tekzip edilmiştir. Bu tekzip Hitlerin, Mussolinin derdlerini dinlemek istemediği suretinde tefsir edilmektedir. Almanlar Romanyada İtalyan menfaatini tecrid etmeğe çalışıyorlar. Romanya Tuna vasıtasile Almanyaya sevkıyatı kolaylaştırmak için çalıştığı halde İtalyan nakliyatında hiç bir yardımda bulunmuyor.

Bir İtalyan generalinin makalesi

Londra 15 (A.A.) — (B. B. C.) İtalyan generallerinden Karona, Milân gazetelerinden birinde neşrettiği makalede Almanların İngiltereyi istilâsından bedbinlikle bahsetmektedir.

Bulutların arasından güneş göründü

İngiliz İş Nazırının bir nutku

Londra 15 (A.A.) — (B. B. C.) İş Nazırı Bevin söylediği bir nutukta Mısırda ve Arnavutluktaki galibiyetlerden bahisle demiştir ki: «Karanlık bulutların arasından parlak güneşi görmeğe başladık. Fakat bir tek mağlûbiyet bizi nasıl ağlatmadı ise bir tek galibiyet de fazla heyecana düşürmiyecektir. Son birkaç gün zarfında ordu, donamada ve hava kuvvetleri arasında görülen iş birliği şimdiye kadar hiç müşahede edilmemiş bir derecededir.»

— Yemişin iktisatla ilgisi var mıdır baba?...
— Elbette vardır, vatandaşları imrendirip çok para kazanmağa teşvik eder!...

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Laval Fransız kabinesinden çıkarıldı

B. Flandin Hariciye Nazırı oldu. Başvekil muavinliği lağvedildi

Vichy 14 (A.A.) — D. N. B. ajansının öğrendiğine göre, dün akşamki nazırlar meclisinde mareşal Pétain kabinede tadilât yapılmak üzere kabinenin istifasını istemiştir. B. Pierre Etienne Flandin yeni kabinede Hariciye Nazırlığına tayin edilmiştir.

Londra 14 (A.A.) — B. Laval'in hükûmetten çekilişi Fransız halkına radyoda mareşal Pétain'in şu beyannamesile bildirilmiştir:

Fransızlar,

Memleketin menfaatlerine uygun olacağına hükmettiğim bir karar verdim. B. Pierre Laval artık hükûmete dahil değildir. B. Pierre Etienne Flandin Hariciye Nezaretini deruhte etmiştir. Kanunu esasinin halefimi tayin eden dördüncü maddesi iptal edilmiştir. Bugünün dış siyaset sebepleri dolayısile bu tedbiri almağa karar verdim. Bu karar Almanya ile olan münasebetlerimiz üzerinde hiç bir akis yapmıyacaktır. Devletin dümenindeyim. Millî inkılâb devam edecektir.

Bu beyanattan sonra Marseyyez çalınmıştır.

Kanunu esasinin dördüncü maddesile mareşal Pétain'e tayin edilen halef B. Laval'dı.

Londra 14 (A.A.) — Mareşal Pétainin beyannamesi okunduktan sonra konuşan Lyon radyosunun spikeri B. Laval'in kabineden çıkarılması hakkında şunları söylemiştir:

«Devlet reisi hükûmetini daha mütecanis kılmak niyetindedir. Şimdiye kadar B. Laval'in uhdesinde bulunan Başvekâlet muavinliği bu suretle ilga edilmiştir İstihbarat teşkilâtı tekrar doğrudan doğruya Başvekâlete rabtedilmiştir.»

Resmi Gazete yeni nazırların listesini neşretmiştir. B. Flandin'in ve iki yeni müsteşarın tayininden başka kabinede değişiklik olmamıştır.

Almanya şimalî İtalyayı işgale mi hazırlanıyor ?

Avusturyada ve Almanyanın cenubu garbisinde asker tahşid ediliyor

Nevyork 14 (A.A.) — Reuter: Daily News gazetesinin öğrendiğine göre, Almanlar tarafından Avusturyada ve Almanyanın cenubu garbisinde asker tahşid edilmektedir. Bundan maksad, icabında, şimali İtalyanın endüstri mıntakalarını işgal etmektir.

Londra 14 (A.A.) — New - York Herald Tribune gazetesi İtalya için hezimetin en iyi bir çarei hal olduğunu ve bu memleketin muharebenin neticesi ne olursa olsun kaybedeceğini kaydettikten sonra şöyle demektedir:

«Mussolini bir çıkmaza sapmıştır. Askeri hareketin bir felâketle neticelenmesine mâni olmak, aynı zamanda kendisini de kurtarmak için Mussolininin Alman ordusunun yardımını istemesi mümkündür. Eğer bunu yapacak olursa, faşist rejimi sona ermiş, kendisinin de sonu gelmiş demektir. Bizzat Hitler için de meselenin halli naziktir.

Almanlar Mussolininin sukutuna mâni olamazlar. Fakat İtalyaya müdahale ettikleri takdirde netice bu olacaktır. Bu macera belki çamur ve ihtilâl içinde bitecektir. Bu muharebede dahili cephe tedkike daha ziyade lâyıktır.»

Moskova İtalyan elçisinin B. Molotofa ziyafeti

Moskova 14 (A.A.) — İtalya büyük elçisi P. Rosso dün akşam B. Molotof ile Hariciye komiser muavini B. Vinskinki ve B. Lozovskiyi akşam yemeğine davet etmiştir. Alman ve Japon büyük elçileri de davet idiler.

İsviçre hudutları kısmen kapatılıyor

Bern 14 (A.A.) — D. N. B. ajansı muhabirinin öğrendiğine göre, federal meclis İsviçre hududlarının kısmen kapatılması kararını ittihaz etmiştir.

İsviçre istihbarat ajansına göre, bu tedbirden maksad, giriş ve çıkışları hududun kontrolu daha kolay muayyen bazı yerlerine inhisar ettirmekten ibarettir. Bu yeni karar münasebetile bazı teknik değişiklikler yapılmış ve atların, atlı ve motörlü arabaların nerelerden girip çıkacağı tesbit edilmiştir.

Kont Csaky şerefine ziyafet

B. Markoviç ve Macar Hariciye Nazırı hararetli nutuklar söylediler

Belgrad 14 (A.A.) — Avala ajansı bildiriyor: Dün gece Macar Hariciye Nazırı Kont Csaky şerefine verdiği ziyefette Yugoslavya Hariye Nazırı B. Markoviç bir nutuk söyliyerek Macar - Yugoslav dostluğunu ve imzalanan paktı hararetle selâmladıktan sonra demiştir ki:

« Harbin Avrupanın bu kısmına sirayet etmesine mâni olmak için iki memleket tarafından sarfedilen gayretlerde bu anlaşmanın beynelmilel sahada bir temas noktası teşkil etmesine hükûmetimiz katiyen azmetmiştir. Binaenaleyh anlaşmanın yalnız Macaristan ile Yugoslavya arasında iyi komşuluk münasebetlerine sağlam bir temel olmasını ve böyle kalmasını değil, ayni zamanda iki büyük komşumuz dost Alman ve İtalyan devletlerile hemahenk olarak Tuna havzasında sulhun muhafazası için kıymetli bir yardım teşkil etmesini temenni ederiz.»

Macar Hariciye Nazırı Kont Csky de B. Markoviçin nutkuna verdiği cevapta bilhassa demiştir ki:

«Hükûmetlerimizin dostluk muahedesini akdetmek suretile bu siyaset ruhunun ifadesini bulabilmiş olmasından son derece memnunum.

İmza ettiğimiz muahede kısadır. Fakat Macar milletinin yüreğine nüfuz etmekte ve siyasî, iktisadî ve kültür sahalarındaki münasebetlerimizin inkişafile kuvvet bulmaktadır.»

Belgrad 14 (A.A.) — Macar Hariciye Nazırı B. Csaky'yi hâmil bulunan tren dün sabah bir kaç saat teahhürle Slovenyanın merkezi olan Laibah'a muvasalat etmiş ve Kammik'e hareket etmiştir. Csaky ve maiyeti geceyi burada kraliyet av şatosunda geçirmişlerdir.

B. Csaky bugün trenle Budapeşteye dönecektir.

Hava akınları

İngilizler Kiel, Bremen Bordeaux'daki hedeflere hücum ettiler

Londra 14 (A.A.) — Hava Nezaretinin tebliği: Dün gece müşkül hava şartları içinde harekâtta bulunan tayyarelerimiz Kiel deniz inşaat tezgâhlarile Bremen'deki fabrikalara ve diğer hedeflere taarruzlarda bulunmuşlardır.

Hollandadaki tayyare meydanları da bombardıman edilmiştir.

Sahil müdafaa tayyarelerimiz Bordeaux'daki denizaltı gemileri üssüne taarruz etmişlerdir.

Bütün bu harekâtta hiç bir tayyare kaybetmedik.

Almanların akınları ehemmiyetsiz oldu

Londra 14 (A.A.) — İngiliz hava ve dahili emniyet nezaretlerinin tebliği: Bugün düşmanın İngiltere üzerindeki faaliyeti ufak mikyasta olmuştur.

Münferid bir düşman tayyaresi öğleden sonra geç vakit merkezi İngilterenin garbında bir yere bombalar atmıştır. Bazı dükkân ve meskenler hasara uğramıştır. Bir kaç kişi ölmüş, bir kaç kişi de yaralanmıştır.

Hükûmet merkezi civarındaki vilâyetlere de bir kaç bomba atılmıştır. Az hasar vukubulmuştur. Ölü ve yaralı yoktur.

Bir Alman iaşe vapuru batırıldı, iki tanesi de hasara uğratıldı

Londra 14 (A.A.) — Bahriye nezaretinin tebliği: Norveç sahilleri yakınlarında harekâtta bulunan İngiliz Sunfis denizaltı gemisi takriben 4000 tonluk bir Alman iaşe gemisini torpilliyerek batırmıştır.

Düşman vapuru fevkalâde yüklü idi ve Almanyaya büyük bir demir hamulesi götürmekte olması muhtemeldir.

Sunfis denizaltı gemisi takriben 4000 tonluk bir Alman petrol vapuruna da taarruz etmiştir. Bu vapura da keza isabet olmuş ve hasara uğramıştır.

Portakal ihracı lisansa tabi tutuldu

Ankara 14 (A.A.) — Ticaret Vekâletinden tebliğ edilmiştir: Gümrük tarifesinin 179 uncu pozisyonuna dahil portakallarımızın 2/13477 sayılı kararnameye bağlı ve ihracı lisansa tâbi tutulan maddeler meyanına ithali Vekiller heyetinin 2/14846 sayılı kararnamesile kabul edilmiş ve portakallar 2/13477 sayılı kararnamenin sureti tatbikine mütedair talimatnamenin «ihraçlarına lisans verilen» ikinci listesine alınmıştır.

Silivri faciası bilânçosu

122 kişi kurtuldu, 103 ölü ve 120 de kayıp var

Facianın sebepleri etrafında hazırlanan rapor, Dahiliye Vekâletine gönderildi

Silivri açıklarında parçalanan Salvador gemisi kazası etrafında tahkikat yapmak ve mahallinde alınacak tedbirleri ittihaz etmek üzere evvelki sabah Silivriye giden Vali muavini B. Ahmed Kınık ile vilâyet jandarma komutanı B. Ziya Demir evvelki gece geç vakit şehrimize dönmüşlerdir. Dün sabah B. Ahmed Kınık'ın nezdinde Emniyet müdürü B. Muzaffer Akalın, jandarma komutanı B. Ziya Demir toplanarak hâdise etrafında bir rapor hazırlamışlardır. Bu rapor, Vekâlete gönderilmiştir.

Faciadan kurtulan 122 kişi Silivrideki musevi havrasında iskân edilmişlerdir. Bunlar yakında şehrimize getirilecekler ve musevilere mahsus Beyoğlu fakirleri koruma cemiyeti binasına yerleştirileceklerdir. Bunların Filistine gitmeleri için tahsis edilecek vapur bilâhare tayin edilecektir. Bu hususta hükûmetten talimat gelecektir.

Felâketzedeler hâdiseyi müteakib Kızılay tarafından himaye edilmişler, bunların iaşeleri ve istirahatleri temin edilmiştir. Şehrimizdeki museviler de felâketzedelere geniş mikyasta yardıma karar vermişler ve bu hususta eşya, erzak vesireyi Kızılaya teberrü etmişlerdir.

Müddeiumumînin beyanatı

Silivri faciasının adlî safhasının ne merkezde olduğu hakkında malûmat..a müracaat ettiğimiz müddeiumumî B. Hikmet Onat bir muharririmize demiştir ki:

— «Salvador gemisinin parçalanmasile boğulan museviler hâdisesi dolayısile Silivri müddeiumumîliği icabeden hazırlık tahkikatını yapmıştır. Gemi süvarisi kaptan Viktor tahkikat evrakile birlikte Silivri sulh ceza hâkimliği huzuruna çıkarılmış ve sorgusunu müteakip tevkif edilmiştir.

Mahallen yapılan tahkikatta dört yüze yakın yolcu ve tayfası bulunan bu gemide ancak iki yüz elli kişilik can kurtaran yeleği bulunduğu ve buna ilâveten gemide barometre mevcut olmadığı tesbit edilmiştir.»

Faciada boğulanlar ve kurtulanlar

Ankara 14 (A.A.) — Son alınan malûmata göre, Marmarada batmış olan Uruguay bandıralı Salvador vapu..ı yolcularından 122 nüfus kurtulmuştur. Bunların muvakkaten iaşe ve ibateleri Silivride temin edilmiştir. Bunlar, pasaportsuz bulunduklarından nezaret altına alınmışlardır. Tesbit edilen ölü miktarı 103 dür. 120 kişi de kayıptır. Gemide bulundurulan bir sıhhiye memuru da kayıplar arasındadır. Kaza sebebi hakkında tahkikat yapılmaktadır.

B. Hitlerle Mussolini görüşecek mi

Mülâkata B. Mussolini talib olmuş

Bir İngiliz gazetesi görüşmenin Münihte olacağını yazıyor

Londra 14 (A.A.) — Bazı gazeteler Amerikan menbalarından aldıkları haberlere atfen yakında Hitler ile Mussolini arasında yeni bir mülâkat yapılacağını büyük harflerle ilân etmektedirler.

Daily Express'in Nevyork muhabirine göre iki diktatör Münihte buluşacaklar ve kendilerine Von Ribbentrop ile Kont Ciano refakat edecektir.

Bu muhabir şöyle demektedir:

«Avrupada bitaraf bir hükûmet merkezinden Amerikaya gelen haberlere göre Hitler erkânı harbiye reisi Keitel'den bir rapor almıştır. Raporda Hitler için eski müttefikinden ayrılmanın sırası geldiği kaydedilmektedir.»

Nevyorktan verilen haberlere ilâve edildiğine göre Hitler - Mussolini mülâkatının yapılmasını Duçe talep etmiştir. Duçe İtalyanların karada, denizde ve havada uğradıkları hezimetler dolayısile memlekette husule gelen galeyandan korkmaktadır. Hitler ise tahakkümü altındaki memleketlerde İtalyan hezimetlerinin bıraktığı akislerden dolayı endişelidir.

B. Mussolini amiral Cavagnari ile görüştü n

Roma 14 (A.A.) — B. Mussolini geçenlerde bahriye genel kurmay reisliğinden istifa eden amiral Cavangnariyi kabul etmiştir.

Stefani ajansı, amiralin vazifeten Mussoliniyi ziyaret etmiş olduğunu tasrih eylemektedir.

Ceyhan kabardı

Misis'te bazı yerleri sular basmış ise de çekilmeğe başlamıştır

Adana (Akşam) — Ceyhan nehri üç metre kadar kabarmış ve Misis bölgesinde bir kısım araziyi sular istilâ etmişse de son alınan malûmata göre sular inmeğe başlamıştır. Zarar pek cüzidir.

Dük de Windsor

B. Rooseveltle Antil adalarındaki deniz üsleri meselesini görüştü

Miami 14 (A.A.) — Dük de Windsor, Reisicümhur Rooseveltle yaptığı mülâkat hakkında gazetecilere demiştir ki:

«Bütün Antille'lere şamil olmak üzere deniz üsleri meselesini tedkik ettik. Keza Antille adalarının iktisadi istikbalinden ve bu adaların iktisadi inkişafında Amerikanın İngiltere ile nasıl işbirliği yapabileceğinden de bahsettik.

Reisicümhur bu adalara büyük bir alâka göstermekte ve adaların işleri hakkında derin bir vukufa malik bulunmaktadır. Reisicümhurla enternasyonal vaziyet hakkındaki mülâkatım umumî mahiyette olmuştur.»

Dük de Windsor, Reisicümhurdan Bahama adalarını ziyaret ettiği sıralarda kendisile görüşmek istediğini ve şimdi de Miami'de bulunduğu için bu seyahati yaptığını söylemiştir.

Millî Şefin Çankırıyı ziyaretinin yıldönümü

Çankırı 14 (A.A.) — Millî Şef İnönünün Reisicümhur olarak ilk defa şehrimizi ziyaretlerinin yıldönümü olan dünkü günü Çankırı halkı içten tezahüratla kutlamıştır. Bu münasebetle yapılan toplantılarda Millî Şefin siyasi ve askeri hayatı etrafında konferanslar verilmiş ve Türk milletinin İsmet İnönünün etrafında teşkil etmekte olduğu sarsılmaz birlik tebarüz ettirilmiştir.

Dikkatler:

Spiker türkçesi

Türkçe konuşulurken dudaklar arasında sanki bülbüller öter; dilimiz öyle tatlı ve zarif bir lisandır. Bilhassa kadınlarımızın ağzında... Memleketimize gelen ecnebiler dinler, dinler de hayran kalırlar...

Fakat muhtelif radyolarda spikerlik eder baylar, bahusus bayanlar — güya biribirlerinden ders almış gibi — ne zevksiz, yavan konuşuyorlar... İnsanın tüyleri diken diken ürperiyor!

Radyolar bu spiker neslini standard olarak nereden temin edebildi; hayrettir!

Ankara radyosuna, imtisale şayan bir tarzda konuşan spikerler tedarik ederek: «İşte bizim güzel lisanımız böyledir!» demek artık vacip oluyor!

Yoksa, «er güzel» e alem olması icap ede- «skiper türkçesi» sözü, «en çirkin» e alem olacak!

İngiliz tayyarelerinin İtalyanlara hücumu

Libya ve Şarkî Afrikadaki İtalyan üsleri mütemadiyen bombalanıyor

Kahire 14 (A.A.) — Orta Şark İngiliz hava kuvvetleri umumî karargâhı tarafından neşredilen tebliğ:

İngiliz hava kuvvetlerine mensup bombardıman ve avcı tayyareleri Trablusgarptaki düşman tayyare meydanlarını, kıtaat tahşidatını ve motörlü nakliye kollarını bütün gece durmadan bombardıman etmişlerdir.

Gece Tobruka karşı bilhassa şiddetli bir akın yapılarak şehir ve liman üzerine bir çok ton bomba atılmıştır. Bir çok yerlerde şiddetli yangınlar çıktığı müşahede edilmiştir. Dönmekte olan tayyarelerimiz Sollum üzerinden geçerken bile Tobrukda petrol depoları civarında vukua gelen infilâklardan çıkan yangınları görmüşlerdir. Cephane depoları etrafında da şiddetli infilâklar vukua gelmiştir.

Tobruk civarında Eladen tayyare meydanında geçen akınlar neticesinde hangarların tamamile yanmış olduğu gö..ülmüştür. Keşif tayyarelerimiz yerde bulunan tayyarelere şiddetli bir mitralyöz ateşi açmışlardır.

Bardiaya karşı da şiddetli hücumlar yapılmıştır. Bir depoya atılan bombalardan şiddetli infilâklar vukua geldiği ve çıkan alevlerin 300 metre yükseldiği görülmüştür.

Düşmanın 12 kadar tayyare ve i..iş meydanına hücum edilmiş ve bunlar ağır hasara uğratılmıştır.

Avustralya hava kuvvetlerine mensup tayyareler evvelki muvaffakıyetlerine ilâveten Cr. 42 tipinde üç düşman tayyaresi daha düşürmüşlerdir.

Sekiz namlu ile mücehhez bir avcı tayyaremiz düşman bombardıman tayyarelerine Cr. 42 tipinde avcı rağmen tek başına 79 modelinde iki tayyareleri refakat etmiş olmasına düşman tayyaresi düşürmüştür. Bunlardan birisi muhakkak surette diğeri de muhtemel olarak tahrip edilmiştir. Bombardıman tayyarelerimizden biri ile bir avcı tayyaremiz üslerine dönmemişlerse de pilotların sağ bulunması ihtimal dahilindedir.

Şarkî Afrikada 11 kânunuevvelde Javelloya dokuzuncu defa olarak akın yapılmıştır. Üç motörlü düşman bombardıman tayyaresi bir tam isabet neticesinde infilâk etmiştir. Ayrıca iki düşman tayyaresi daha yerde yakılmıştır. Caproni tipinde diğer üç tayyare de ağır hasara uğratılmıştır.

Rodezya hava filosuna mensup tayyareler İngiliz hava kuvvetleri ile işbirliği yaparak Gubba düşman karargâhına akınlar yapmışlardır. Tam isabetler neticesinde bir çok çardak tahrip edilmiş ve 65 kilometre mesafede görülebilen yangınlar çıkarılmıştır. Tayyarelerimizden birinin pilotu düşman karargâhının dörtte üçünün yandığını ve alevlerin süratle sirayet etmekte olduğunu bildirmiştir.

İthalât birlikleri duhuliye mıktarı tesbit edildi

Ankara 14 (Telefonla) — İthalâtçı birlikleri âzasının dühuliye ve senelik aidat mükellefiyetlerine dair bir talimatname hazırlanmıştır. Bu talimatnameye göre birliğe dahil olan her âzanın vereceği dühuliye bir defaya mahsus olmak üzere en az 100 ve en çok 200 liradan ibaret olacak ve birlikten çıkan âza birliğe tekrar girişinde yeniden dühuliye vermekle mükellef tutulacaktır.

Lord Dunsany Ankarada bir konferans verdi

Ankara 14 (Telefonla) — Şehrimizde misafir bulunan İngiliz dram muharriri ve Atina Üniversitesi İngiliz edebiyat profesörü lord Dunsany bugün Halkevinde İngiliz dramı mevzulu bir konferans vermiştir.

Tüccarlar Hava Kurumuna geniş teberrülerde bulunuyor

Ankara 14 (A.A.) — Bugün bize verilen malûmata göre İstanbul manifatura, kazmir, İpekli, İplik ve tuhafiye tüccarlarının Türk hava kurumuna geniş mikyasta yaptıkları teberrü devam etmektedir.

Telefon müdürlüğü yeni santrallar âmiri

Ankara 14 (Telefonla) — İstanbul telefon müdürlüğünde münhal bulunan santrallar âmirliğine posta telgraf, telefon mühendislerinden B. Ekrem Durtak tayin edilmiştir. Posta, telgraf, telefon fen müfettişlerinden 60 lira maaşlı B. Mehmed Ceylân münhal 70 liralık fen müfettişliğine terfian tayin edilmiştir.

ALi ile VELi

Altın devri

Veli — Gözlerin pek parlıyor Ali, hayrola?

Ali — Bir taş parçası gördüm Veli!

— O da bir şey mi ayol, biz onun binlercesini her gün İstanbul sokaklarında görüyoruz!..

— Bu kaldırım taşı değil Veli, elmas, elmas...

— Ne diyorsun yahu, nerede gördün, nasıldı, ne oldu?

— Bedestende gördüm. Mezada çıkarılmıştı...

— Kimde kaldı, sen onu söyle?

— Sahibinin elinde!... Yirmi dört bir liradan fazla veren olmadığı için sahibi satmadı. Zenginlerimiz hesabına mahçup oldum doğrusu...

— Öyle deme Ali, bunun zenginlikle değil, iktisat ve tasarrufla alâkası var.

— Yani böyle bir satış tutum haftası yüzünden mi yapılamadı diyorsun, yoksa paranın değeri daha fazla mı demek istiyorsun?

— Evet, taş devri geçti, altın devrindeyiz, demek istiyorum Ali!

Aliveli

İtalyan gazetelerinde bedbinlik

Romada bir gizli radyo faaliyete geçti

Atina 14 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor:

Giornale d'İtalia, Tribuna ve Massagero gazetelerinde bu ayın 13 ünde çıkan makaleler halihazırda İtalyada süren şaşkınlık ve bedbinliği ifade etmeleri bakımından pek mânidar addedilmektedir.

Giornale d'İtalianın, daha nahoş haberlere intiza: edilmesi lâzım geldiğini söylemesi, Tribunanın harbin kolay bir iş olmadığını, büyük fedakârlıklara ve gayretlere lüzum göstördiğini kaydetmesi, nihayet Messageronun mücadelenin yakında İtalya için daha müthiş bir şekil alacağını keşfetmesi İtalyan milletini yeni hezimetlere ve bütün faşist ümitlerinin yıkılmasına hazırlamaktan başka birşey değildir.

Diğer cihetten Rêgime Fascistanın İtalyanların Duçenin etrafında toplanmaları lâzım geldiğini söylemesi ve Farinaccinin Badoglio'ya şiddetli hücumlarda bulunması ve buna mümasil heyecanlı neşriyat İtalyada nifak hüküm sürdüğünü göstermektedir.

Gizli bir radyo istasyonu

Atina 14 (A.A.) — Estia gazetesi yazıyor: Bir kaç gündenberi Romada Mussolini aleyhinde neşriyat yapan gizli bir telsiz istasyonundan bahsedilmekte idi. Faşist makamlar bu istasyonu bulmak için hararetle çalışmakta idiler. İlkkânunun 12 sinde saat 13,45 de bu istasyonu biz de dinledik. Spikeri ezcümle şöyle söylüyordu:

«Mayısta Korporasyonlar meclisinde beyanatta bulunan Mussolini müthiş ordusu ile övünüyor, bu herbetli ordunun zaferden zafere koşması için bir düğmeye basması kâfi geleceğini söylüyordu. Şimdiye kadar «Mussolini her zaman haklıdır» diyen İtalyanlar artık: «Mussolini her zaman haklı değildir» demeye başlamışlardır. Yakında: «Mussolini hiç bir zaman haklı değildi» diyeceklerdir.

Koordinasyon heyeti Başvekilin riyasetinde toplandı

Ankara 14 (A.A.) — Koordinasyon heyeti bu sabah saat 9,30 da Başvekil Dr. B. Refik Saydamın riyaseti altında toplanmış ve ruznamesine dahil meseleleri müzakere etmiştir.

Ne demeli ?

Şöyle bir ibare: «Berlin olimpiyadlarında dünya üçüncülüğünü kazanan Mersinli Ahmed profesyonelliğini ilân etmiştir. Eğer bu haber doğru ise Ahmed bundan sonra amatör güreş ekibimizde yer alamıyacaktır.»

«Ekip» kelimesi «b» ile değil «p» ile bittiği için «ekibimizde»

dememeli;

«ekipimizde»

demeli!

ŞEHİR HABERLERİ

AKŞAMDAN AKŞAMA

Çalışan ve muvafık kısmeti çıkmıyan kızlar

— Maşallah... Kızınız ne güzel, ne sevimli... - dedim.

— İltifatınıza teşekkür ederim.. - diye cevap vermekle beraber, babanın gözlerinde bir hüzün ifadesi belirdi.

Gizli bir derdi olduğunu farkederek, kurcaladım:

— Galiba tahsilini tamamlamıştı?

— Evet efendim, liseden mezun.

— Şimdi ne yapıyor?

Muhatabımın dudaklarında bir tereddüd hasıl oldu: Her halde bir şey var. İfşa etsin mi, etmesin mi? Bilemiyordu. Nihayet kararını verdi. Mahçubane:

— Çalışıyor... Şirketlerden birinde...

Bu sözlerinin, üzerimde bıraktığı tesiri anlamak istiyordu.

— Oooo.. Maşallah... Tebrik ederim... - demem üzerine, nazarlarındaki samimiyet ifadesini bozmamak için gibi bir tehalükle:

— Biliyorsunuz ki ben mütekaidim... Ailevî mecburiyet...

— Mecburiyet olmasa da kızınızın çalışması fena mı?... Mademki tahsil etmiş, edindiği bilgilerden faydalı getirmesi elbette avareliğe tercehdir...

İşte böylelikle yarasını deşmiş oldum:

— Kızımda öyle bir intiba var ki, çalıştığı için şu, bu, kendisini istihfaf etmekteymiş. Hayatta faydalı bir insan olduğunu iftiharla ilân edecek yerde bazı muhitlerden bunu gizlemek mecburiyetini duyuyor. Benden de bunu yapmaktımı istiyor. «Baba! Çalışan kızı olmak kızı sayanlar var! On, on beş senelik memurelerden birçoklarının kendiye kadar gösterdikleri ciddiyet misali nasıl olmuş da icap eden hürmeti telkin etmemiş? (— Dakkadar!) deyip geçiyorlar...» diye kaç defa yanıp yakıldı. Ve bir defasında da itiraf etti: «Ben ciddiliğimin çok zararını gördüm. Bir genç kız, hayat arkadaşını bulabilmek için mutlak flört mü etmeli? Gözüne çarpmadığı bir genci baştan çıkarmak için türlü hilelere mi düşürmeli? Tanıdığım yüksek tahsilli gençlerin çoklarında meziyet, yalnız zenginlik diyor.

Derhal itiraza kalktım:

— Amma yaptınız!... Neredeyse: bizde de yeni nesil hıristiyanlar gibi mutlaka drahoma istiyor!» dediğe çıkacaksınız...

— Onun gibi bir vaziyet var... Ve bu da artık istisna teşkil etmekte... Eskiden millî teamülümüz, müreffeh bir ailenin — «Kendi âdetlerine tabi olsun» diye — umumî şekilde olarak, daha fakir, fakat nasıllı tabakadan münasip bir gelin veya damad seçmesiydi. Bu, içtimaî farkları biribirile kaynaşmaktan doğan drahomalı usullere kıyasla elbet kat kat iyiydi. Terkedilmeye doğru meyletmemeliyiz...

— Canım efendim, terkeden var mı?... - diyecek oldum.

— İşte fazara kızımın misali... Şüphesiz olmayın, beğendiniz: «Ne güzel, ne sevimli!» dediniz... Genç ve tahsilli de... Fakat küfvü olması ikinci derecede yakışıklı, münevver mesleklerden, eli ekmek tutar, istikbali parlak bir talip zuhur etmiyor... Gelelim evlerde annesi: «Tahsiline sarfettiğiniz para ile bir apartıman, hattâ bir köşk edinseydik yavrumuzun saadeti için daha isabetli olurdu!» demesin mi?...

— Azizim... — diye cevap verdim. — Zengin kız arayanların zihniyetinde bir batıllık varsa, sizin fikrinizde da belki bir gayeyi aramak lâzımgelir. Zevceniz, sosyal farkında olmıyarak, bakın, «tahsil parası» ile «apartıman» ı kıyas etmiş. Kira getirmiyen apartımanı olur mu? Nema vermiyen bir tahsil de olmamalı... Sağlam meslek sahibi bir genç şöyle düşünebilir: «Ben parasız bir kızla evlenirsem hayat seviyem düşer...» Akıllı bir kız ise, tavruhalile ona şunu söyleyebilir: Tahsilini sırf fantezi için yapmamıştır! Kuracağı ailenin ikinci kısmını tertibine sokmakla beraber, evlendikten sonra da yuvanın geçimini tamamile erkeğin sırtına bırakmıyacaktır. Böylesi de, şüphesiz bir kız demektir... Tahsil görmüş bayanlarımız, — meydana gelecekleri ailelerde hiç değilse genç erkeğin geliri çoğalıncaya kadar — çalışmayı ve samimiyetle çalışmayı, verimli olmağı prensip ittihaz ederlerse, sanırım, «süksе» derecesinde hanlı, hamamlı, apartımanlı kızlarımızınkinden aşağı düşmez... Baba!

— Bu sözlerinizi bizimkine anlatayım, bakalım ne diyecek?... - dedim ve ayrıldı...

(Vâ - Nû)

Baro içtimaı

1941 bütçesi kabul ve yeni idare heyeti intihap edildi

Geçen cumartesi toplanması mukarrer olan Baro heyeti umumiyesi ekseriyet olmadığından, toplanamamış ve içtima bu haftaya talik edilmişti.

Dün mevcud ekseriyetle toplantı yapıldı. İçtimada 200 kadar avukat hazır bulundu. Evvelâ idarî rapor okunarak tasvip edildi. Yeni tanzim olunan 1941 yılı bütçesi tedkik edilerek tasvip olundu.

Baro heyetince hazırlanan ve yazıhanelerin haiz olacakları evsafa ait bulunan talimatname tedkik edildi.

Mevcud teavün sandığının teşkilâtlandırılması hakkındaki komisyon kararı hakkında bir hayli müdavelei efkâr edildikten sonra kabul edildi. Müteakiben, geçen heyeti umumiye içtimaında komisyonca hazırlanmış olan umumî rapor okunarak tasvip olundu. Bundan sonra da yeni idare heyeti intihabatına geçildi.

Yeni idare heyeti, mevcud işleri eski idare heyetinden tesellüm ederek faaliyete geçecektir. Dünkü toplantıda yapılan Baro reisliği seçiminde 167 reyle B. Mekki Hikmet riyasete getirilmiştir.

İhracat artıyor

Her hafta harice 1,5 milyon lira değerinde mal gönderiliyor

Dün muhtelif memleketlere yapılan ihracat 56 bin lirayı geçmemiştir. Vasati olarak her günkü ihracat yekûnu 200 - 300 bin lirayı bulmaktadır. Son iki ayın ihracat tutarı evvelki aylara nisbetle bir hayli artmıştır. Her hafta harice bir buçuk milyon lira tutarında mal satılmaktadır. Bu ayın ihracat yekûnu altı milyon lirayı bulacaktır.

Macaristanla ticaret anlaşması yapmak üzere Romanya yolile hareketi beklenen heyetin şehrimizi pazartesi veya salı günü terketmeleri muhtemeldir. Macarlar, mallarımıza her memleketten ziyade talep göstermektedir. Macaristana Tuna yolu ile ihracat imkânları kolaylaşmış bulunduğundan, bu memleketle Türkiye arasında geniş mikyasta alışveriş yapılabilecektir.

İnşaat malzemesine, demir âletlere, çivi ve saireye olan ihtiyacımızdan mühim bir kısmının Macaristandan kolayca temin edilebileceği anlaşılmaktadır.

Kışlık hediye

Nişantaşı 15 inci ilkmektep talebesi 160 lira ile kışlık hediyeler aldılar

İstanbul liman işletmesi umum müdürlüğü memurları askere kış hediyesi olarak 1200 takım yelek, fanilâ ve çorap teberrü etmişlerdir.

Nişantaşında on beşinci ilkmektep talebesi de, öğretmenlerin irşad ve ikazile pek kısa bir müddet zarfında aralarında 160 lira para toplamışlar ve bu para ile askerlerimize kışlık hediye olarak 64 takım yünlü eşya almışlardır. Bu takımda bir çift yün avcı yeleği ile ikişer çift yün çorap vardır. Bu eşya, Kızılayın Nişantaşı şubesine teslim edilmiştir.

Bu yavrular, askerlerimize bu hediyeyi temin etmek üzere aralarında büyük bir rekabet hissile hareket etmişlerdir. Yapılan bu teberrüatın sınıflara göre taksimi şudur:

Beşinci sınıf birinci şube: 4 çocuk birer takım, 22 çocuk müştereken 5 takım, ikinci şube: 11 çocuk 3 takım, 19 çocuk 8 takım; dördüncü sınıf birinci şube: 8 çocuk 9 takım, 28 çocuk müştereken 5 takım; ikinci şube: 1 çocuk bir takım, 9 çocuk müştereken 2 takım; üçüncü sınıf birinci şube: 1 çocuk bir takım; 27 çocuk 5 takım; ikinci şube: 5 çocuk 2 takım; ikinci sınıf birinci şube: 1 çocuk 1 takım; 18 çocuk 5 takım; ikinci şube: 2 çocuk 3 takım, 11 çocuk 2 takım; birinci sınıf birinci şube: 1 çocuk 1 takım; 8 çocuk 1 takım; ikinci şube de 35 çocuk 5 takım alarak bu 64 takımı tedarik etmişlerdir.

On beşinci ilkmektep talebesinin bu hamiyeti takdirle karşılanmıştır.

Kazanç ve buhran vergilerinin ikinci taksiti

Kazanç ve buhran vergilerinin ikinci taksitini bu ayın sonuna kadar ödemek lâzımdır. Bu müddet zarfında vergilerini ödemeyen mükelleflerden vergiler yüzde on cezasile alınır. Karilerimizden kazanç ve buhran vergisi mükelleflerinin bu hususa nazarı dikkatini celbederiz.

Tasarruf haftası münasebetile

Münakalât Vekilinin mühim hitabesi

Millî ekonomi ve arttırma denince, şunları düşünürüz: İleri, üstün, mesud, müreffeh aile ve cemiyet

Münakalât Vekili B Cevdet Kerim İncedayı tasarruf haftası münasebetile Ankara radyosunda mühim bir nutuk söylemiş ve ezcümle demiştir ki:

«Sayın vatandaşlar,

Türk milletinin bugünkü varlığı asırlarca devam edegelmiş bir tasarrufun eseridir. Cesarete, insaniyete, rikkate, sanata ve haysiyete, hülâsa, medeniyete ve asırlardır sürüp gelen ecdat âdet ve ananelerine tasarruf, bugünkü varlığımızı doğurmuş bulunmaktadır.

Türk, cihana zaman zaman örnek olmuş medenî, insanî ve ahlâkî ecdat hassalarının hepsini ruhunda ve kanında tasarruf ve temsil eden insana derler.

Türk büyük davalar ve hamleler uğrunda zevk ile harcamak için her şeyini her zaman tasarruf etmesini çok iyi bilmiştir.

Asırlarca sultanlar keyfine harcana harcana bütün kaynakları kurudu zannedilen Türk istiklâl mücadelesinde kendi başının çaresine bakmak zaruretinde kaldığı zaman ordusunu, hükûmetini beslemek imkânını, şerefini kurtarmak takatini yine bulabilmiştir. Millî ekonomi ve arttırma deyince şunları düşünürüz: İleri, üstün, mesut, müreffeh aile ve cemiyet.

Bilgili, hünerli, liyakatli, medenî ferd, otarşik yani her sahada kendi kendine yeter olacak maddî, manevî vasıtalarla cihazlanmış bir millet.

Yine millî tasarruf ve ekonomi deyince şunları anlarız:

İşimizde artık bir istihsal ideali ile durmadan ve mütemadiyen çalışmak ve istihsalimizi azamî bir tertip ve iktisad ve tasarrufla harcamak, yani programlı bir hayat bütçeli sarfiyat.

Ferdlerimizin ilimde, fende, sanat ve marifette ileri gitmek ruhile yetişmeleri ve aşkla çalışmaları ayrıca ve üstün bir tasarruf mevzuudur. Çünkü bu sayede bir cemiyet yükselir ve ilerler. Ancak böyle cemiyetlerde refah ve saadet hasıl olur. Bu hasılanın en büyük hissesi elbette ve biliriz ki ferd ve aileye kalır.

İşte bugünkü inkılâb nesline düşen en büyük vazife, yarına hâkim olacak evlâtları ferd ve cemiyetin birbirini tamamlayan tek varlık olduğu zihniyeti ve yukarıda izahına çalıştığım ruh ile yetiştirilmesidir. Bu millî bir borç olduğu kadar millî ekonomi ve arttırmanın bilhassa ilham ettiği bir icap ve zarurettir.

Bu arada nüfusumuzun süratle artması ve vatanda boş duran her kolun çalıştırılabilmesi ve çalışan kolların daha hızlandırılabilmesi çarelerinin aranıp bulunması hepimizin, hassaten vazife ve mesuliyet almış vatandaşların en büyük bir borcu ve millî iktisad ve tasarruf ruhunun emridir.

Biz tasarrufu millî bir hayat kaidesi olarak kabul ederken bunun aynı zamanda bir insanlık zevki ve icabı olduğunu da bilerek riayetkâr bulunuyoruz. Ferdce ve milletce büyük ve çetin günler için her zaman hazır olacağız; buna peymanlıyız. Bu ahdimizi yerine getirmiş olmak için tasarrufa ve millî eşya ve maddelerimize sevgi ve saygımızı arttırmaya her zamankinden daha dikkatli ve programlı bir itinaya kendimizi mükellef kılmaktayız

İstiklâl mücadelesinde dünyaya örnek olan bu millet şimdi millî birliği ile de yeni bir örnek vermektedir. Millî birlik, bütün millî kuvvet ve kudretlerin kaynaşması, hiç bir yere hiç bir sebeple boş olarak bir zerresini sızdırmadan milletçe ve devletçe tasarruf edilmesi demektir. Bu zihniyet rehber ve idealimizdir.

Millî Şef İsmet İnönünün etrafında tek insan gibi inan ve güvenle birleşmiş ve her gün bir evvelkinden mesut ve kuvvetli geçen milletimize saadet dileyerek sözlerimi bitiriyorum.»

Yarın üniversitede merkez binasında saat 16 da bir iktisad günü tertib edilmiştir. Bu münasebetle rektör B. Cemil Bilsel açılış nutkunu söyliyecek, Sinop saylavı profesör B. Yusuf Kemal Tengirşenk bir hitabe irad edecek profesör B. Ömer Celâl Sarc da son sözü söyliyecektir.

Kadın avcısı Eyüplü Halid

Bir kadının bin lirasını dolandırmak suçile muhakeme ediliyor

Kadın avcısı Eyüplü Halid kendisine Ege vapuru kaptanı süsü vererek Nedime isminde bir kadının bin lirasını gasbetmek suçile birinci ağır ceza mahkemesine verilmiştir. Eyüplü Halidin dün muhakemesi yapılmıştır.

Hâdisede ismi geçen bayan Nedime mahkemeye gelmediği için, polisçe aranmasına karar verilmiş olduğu cihetle, Emniyet ikinci şube müdürlüğünden gelen cevabi tezkere okunmuştur. Bu tezkerede bayan Nedimenin Beyoğlunda Çukur sokaktaki ikametgâhı tesbit olunmakta idi.

Şahid olarak dinlenen Meciliyeköy karakolu komiseri B. Behzad, bayan Nedimenin bin lirasının çalınmış olması işine el koyduğunu, Zincirlikuyu jandarmasile müştereken tahkikat yaptıklarını, bu sırada gazinolardan birinin sahibi tarafından, kendisini Ege vapuru birinci kaptanı diye tanıtan bir adamın bir gece iki kadınla gelerek, çantalarını karıştırdığını gördüğünü, fakat bilâhare ne olduğunu bilmediğini söylediğini, ikinci şube müdürlüğünce yapılan tahkikat sonunda da Eyüplü Halidin bu işin suçlusu olarak yakalandığını söyledi.

Komiser dinlendikten sonra, reis, Eyüplü Halide bir diyeceği olup olmadığını sordu. Halid, suçlu kendisi olmadığını, asıl suçluyu arayıp bulmalarını söyledi. Müteakiben mahkemeye bir istida verdi. Bu istidasında, nahak yere mevkuf bulunduğunu bildiriyor, kefaletle tahliyesini istiyordu. Müddeiumumî cürmün nevine ve Halidin sevabıkı ahvaline nazaran bu talebin reddini istedi. Mahkeme de tahliye talebini reddederek gelmiyen şahidlerin para cezalarile ihzaren getirilmelerine karar verdi.

Vali muavini B. Hûdai Karataban

Kars valiliğine tayin edilen vali muavini B. Hüdai Karataban bugünlerde Ankaraya gidecek ve yeni vazifesi etrafında Vekâletle görüşecektir. B. Hüdai Karataban bir müddettenberi Belediye reis muavinliği vekâletini de ifa ve daimi encümen içtimalarına riyaset ediyordu. B. Hüdai Karatabanın şehrimizden hareketinden sonra ya hariçten bir zatın, yahud da Belediye mektupçusu B. Necati Çiller'in Belediye reis muavinliği vekâletini yapacağı söyleniyor.

Kari mektubu

Vapur seferini niçin yapmadı?

Salı günü hava biraz lodostu, fakat hiç bir zaman vapurların mutad seferlerini tatile uğratacak kadar müessir değildi.

Büyükadadan 18,50 seferini yapacak olan Heybeliada vapurunu iskelede bekledik vapur Büyükadaya yanaştı, ve yolcularını çıkardıktan sonra Kartal, Pendiğe gitmiyeceğini söyliyerek Heybeliadaya ayrıldı.

Yalovadan gelmiş yolcularla her gün Kartal, Pendikten Büyükadaya gelmiş olan süt, sebze ve tavuk satıcıları iskele üzerinde mütehayyir kaldılar ve nihayet çareyi İstanbula saat 19 seferini yapacak olan Erenköy vapuruna binerek Haydarpaşaya çıkmakta bulduk ve Haydarpaşadan trenle evimize döndük. Erenköy vapuru Heybeli vapuruna nisbetle çok küçük olduğu için denizden fazla müteessir olması icap ederken Kınalıada açıklarında iki, üç hafif sallantıdan başka bir deniz göremedik. Vapur kaptanı acaba ne gibi bir düşünce ile Kartal, Pendiğe sefer yapmamıştır? Yolda bir tehlike varsa bu tehlikeden Heybeli, Büyükadanın kıymetli yolcularını neden dolayı esirgememiştir. Kartal iskelesi lodosa fazla maruz ise yolcuları Pendiğe çıkarmak kabildi.

Pendikte oturan bir okuyucu

KÜÇÜK HABERLER

★ İstanbul liman işletmesi umum müdürlüğü yedek fenerler satın alacak, bu fenerler eskiyen ve bozulanların yerlerine derhal takılacaktır.

★ Ahmed Şimşir isminde biri, eline geçirdiği kalp bazı paraları bir tütüncüye vermekte iken zabıta tarafından yakalanmış ve adliyeye verilmiştir. Ahmed Şimşir muhakeme edilmek üzere birinci ağır ceza mahkemesine tevdi olunmuştur.

İhtikâr suçile iki tacir adliyeye verildi

Jak Kohen ve Yorgi isimlerinde iki kumaş taciri millî koruma kanununa muhalif olarak ihtikâr yapmak suçile dün adliyeye verilmiş ve yedinci istintak dairesince sorgularını müteakib tevkif olunmuşlardır.

Metres katili

Danyalın muhakemesi, Morg müdürünün dinlenmesi için talik edildi

Bundan bir müddet evvel Rami civarında, beraber oturduğu metresi Santuhi'yi öldürüp gizlice bahçeye gömmekten suçlu olan arabacı Danyalın muhakemesine dün birinci ağırceza mahkemesinde bakılmıştır.

Şahid olarak dinlenen Eyüp başkomiseri ile Eyüp jandarma bölük kumandan vekili esas hâdiseye ait bir şey bilmediklerini, yalnız Santuhi'nin bir aralık Danyal'la dargın olduğu ve Danyalin başka bir kızla nişanlı bulunduğu sırada Danyal aleyhinde bazı ihbaratta bulunduğunu söylediler.

Şahidlerin dinlenmesi bitmişti, Müddeiumumî B. Feridun Bagana, maktul Santuhinin kafasındaki yaraların atılı yarası mı, yoksa diğer yaralar mı olduğu hakkında etraflıca izahat vermek üzere, Morg müdürünün hukuku âmme şahidi olarak dinlenmesini istedi. Mahkeme de bu talebi kabul ederek Morg müdürünün şahid olarak dinlenmesine karar verip muhakemeyi talik etti.

Torik ihracı

İtalyanlara çifti 90 ar kuruştan satıldı

İtalyaya Bulgaristan yolu ile torik ve palamut sevkedileceği ve bu husus hakkında her iki taraf tüccarlarının aralarında anlaşmaya varmış olduklarını yazmıştık. Bu yoldan İtalyaya ilk balık partisi dün yollanmıştır. Balıklar Türk motörlerile Varnaya kadar götürülecek, Varnada bekliyen İtalyan balık vagonlarına yüklenecektir. Dün İtalyanlara satılan yedi bin çift toriğin çifti doksan kuruştan verilmiştir.

Yunanistana ve Bulgaristana taze balık ihracatı da devam etmektedir. Bulgarlar bu sene ilk defa taze balık almaktadır. Dün İstanbul balıkhanesine az uskumru getirilmiş, kilosu toptan 28 kuruşa satılmıştır. Balıkçılar, evvelki akşam palamut avına çıkmadıkları için, dün Balıkhanede bu cins balığın alışverişi pek az olmuştur.

Balık ihracatçıları balık tuzlamak için buza ihtiyaç gördüklerinden ucuz fiatle buz almak üzere Belediyeye müracaat etmişlerdir. Belediye imal edilen buzla ancak şehrin normal ihtiyacını karşıladığından bahisle ucuz fiatle buz veremiyeceğini balıkçılara bildirmiştir.

Balıkçıların Hava Kurumuna teberrüleri

Türk hava kurumuna yapılan yardım işinde şehrimizdeki esnaf cemiyetleri biribirlerile yarış halindedir. Balıkçılar cemiyeti idare heyeti bir toplantısında kazançlarının yüzde yirmi parasını kuruma terketmeğe karar vermiştir. Balık ihracatı mevsimi içinde bulunuyoruz. Bilhassa bu sene ihracatın geçen seneki ihracattan fazla olacağı tahmin edilmektedir. Vasati olarak her sene İtalyaya üç milyon, Yunanistana bir buçuk milyon liralık balık satılmaktadır. İhracattan elde edilen kazancın da yüzde yirmi parası kuruma teberrü edileceğinden balıkçıların Türk hava kurumuna yapacakları yardımın mikdarını şimdiden tesbit etmek imkânsızdır. Şimdiye kadar balıkçılar cemiyeti, hava kurumunun İstanbul şubesine yüz bin lira teberrüde bulunmuşlardır. Bundan başka balıkçılar, Balıkpazarı esnafından da 45 bin lira teberrü toplıyacaklarını teahhüd etmişlerdir.

Bir çırpıda

Muharrir böyle olur

Son aylar içinde meşhur bir Avrupalı muharrir zannederim André Maurois zevcesini Amerikaya göndermek istemiş. Lâkin harp dolayısile maruf edibin elinde pek az para varmış. Bunun üzerine muharrir en son kaleme aldığı hâtıralarının müsveddelerini karısına vermiş:

— Al bunları karıcığım, götür Amerikadaki gazetelere, mecmualara sat... Bu yazıların parası seni birkaç sene prensesler gibi geçindirir. Rahat rahat yaşarsın.»

İşte muharrir dediğiniz böyle olur. Adam para yerine çıkarıp karısına yazılarının müsveddelerini veriyor. Kadın da:

— Ben bunlarla ne yapayım? Sakın parasız kalıp sefalete düşmiyeyim!... filân demiyor. Çünkü kocasının uzattığı müsveddelerin para yerine geçtiğine emindir. Bunun için yazılı kâğıdları çantasına yerleştiriyor ve büyük bir kalb emniyetile yola çıkıyor, tâ Amerikaya gidiyor. Başının içinde katiyen, eski tâbirle «endişei ferda» diye bir şey yoktur. Hem ne düşünecek ki? Çanta edebî müsveddelerle dolu. Para lâzım olunca bu müsveddeleri, en sağlam, en büyük, en zengin bankalardan alınmış çekler gibi bozdur, bozdur ye... Para gibi, bu harp zamanında belki paradan da sağlam bir meta: Yaz, edebî bir yazı!... Dolar gibi dünyanın her tarafında geçiyor ve iştira kabiliyeti yüksek. Bu yazı müsveddelerinin ismine gazetelerde çıkan esham ve tahvilât cedvelinde rasgelemezsiniz. Dünya borsalarında yetmiş yedi çeşid milletin paraları arasında onun adını duyamazsınız. Fakat böyle olduğu halde bu müsveddeler bir çok milletlerin paralarından daha kolaylıkla geçiyor. Hem bu eshamın düşmesi ihtimali de yok...

Fakat eğer yazıları bu derece para eden muharrirler bu suretle harekete devam eylerlerse korkarım ki her memleket gümrüklerinde memurlar seyyahlara şöyle bir sual sormağa mecbur olacaklar:

— Yanınızda para, kıymetli elmas, pırlanta, külçe halinde altın veya edebî müsvedde var mı?

Malûm ya, gümrüklerde seyyahlar üzerinde bulunan kıymetli esya, elmas, pırlanta, altın kontrol edilir. Bundan sonra edebî yazılar da bunların arasına ithal olunacak.

«Edebiyat para etmiyor!» diyenlerin kulakları çınlasın!...

Yazının bu derece para etmesi, bu kadar rağbette olması ne kadar güzel birşey...

Biz zevcemizin eline para yerine bir yazı müsveddesi vererek onu tâ Amerikalara göndermekten vaz geçtik. Hayalin bu derece uzaklara götürülmesine lüzum yok.

Fakat meselâ romatizmalı validenizin eline dört hikâye verip onu Bursaya, yahut Yalovaya göndermek...

Bavulunu on tane yazı sıkıştırıp oğlunuzu Avrupaya, Amerikaya tahsile göndermek... Seneden seneye de müreffehen geçinsin diye mahtuma sekiz dokuz hikâye yollamak...

Zevcenizin kürkü mü eskidi. Bir uzun hikâye yazmanız kâfi... Kürkü satın aldıktan sonra hikâyenizi bozdurup üstelik para almanız ihtimali de var...

Elverir ki edebiyat bizde de bu derece rağbette bir meta halie girsin!...

Hikmet Feridun Es

Nişantaşında lise

Maçkadaki eski İtalyan sefarethanesi binasının satın alınmak üzere Belediyece teşebbüste bulunulduğunu ve bu binanın konservatuar ittihaz edileceğini bir refikimiz yazıyordu. Haber aldığımıza göre bu teşebbüs Belediyece yapılmamıştır. Maarif Vekâleti, bu havalinin liseye ihtiyacını gözönüne alarak bir lise tesis etmek üzere bu binayı satın almak fikrindedir.

Galatasaray lisesinde müsamere

Millî tasarruf haftası münasebetile dün Galatasaray lisesinde bir müsamere verilmiştir. Yukardaki resim verilen temsilde rol alan küçükleri sahnede gösteriyor.

Askerlik Bahisleri

İngilizler karada da vurmağa başladılar

Mısır harekâtı rakam üstünlüğüne değil, cesaretle icra edilmiş mükemmel bir plânın tatbikine dayanmaktadır

Yazan
M. Şevki Yazman

İngiliz askerinin vuruş kabiliyetini ve cesaretini en fazla medheden eserlerden birisi B. Hitlerin «Kavgam» adlı eseridir. Bunu biz de Çanakkaleden pek iyi biliriz. Ancak Şehirli ve centilmen İngilizi asker yapmak zaman meselesidir. Geçen harpte Kiçner ilk ordularını ancak iki senede hazırlamıştı. Şimdi ise bu işin bir buçuk seneden az evvel başarıldığını, denizde ve havada inmekte olduğunu gördüğümüz İngiliz darbelerinin karada ve Şimalî Afrikada da başlamasından anlıyoruz.

Vakıa Avrupanın büyük devletleri içinde harp potansiyeli itibarile en zayıf olan İtalyanın denizaşırı harp gibi en güç bir yükü üzerine alması bir hata olmakla beraber, unutmamak icab eder ki, bugün bile çarpışan ordulardan mütaarrız olan İngilizler aded itibarile İtalyanların aşağısındadır. Geçen eylûlde ise İngiliz ordusunun İtalyan ordusunun yarısından bile aşağıda olduğu tahmin olunuyordu. O halde bugün Mısırda İngilizlerin kazandığı zafer bir rakam üstünlüğüne değil, cesaretle icra edilmiş mükemmel bir plânın tatbikatına dayanmaktadır.

Harekâtı kısaca gözden geçirelim: İtalyanlar Fransa mağlûbiyeti dolayısile, İngilizlerin düştükleri güç vaziyetten istifade ederek, bu yaz Libyada yarım milyona yakın bir ordu tahşid ettiler ve bu ordu ile Mısır hududundan 200 kilometre kadar içeri girdiler. Ondan sonra da burada siperler içerisine gömülüp kaldılar. Gerek bu ilerileme esnasında ve gerekse ondan sonra Mihver devletlerinin kanaatince Mısırın işgali bir emri vaki ve bir gün meselesi idi. Bizzat İngilizlerin de endişeler duyduğunu, mister Churchill'in nutkundan anlıyoruz.

Tıpki Yunan harekâtında olduğu gibi, bütün dünya burada da İtalyanların garpten şarka doğru ileri hareketine intizar ederken, 9 kânunuevvelden itibaren, İngilizlerin şarktan garbe doğru ve gizlice harekete geçmiş bulunduklarını anlıyoruz. İlk hareket İtalyan ileri karakollarile İngiliz müdafaa mevzileri arasında bulunan 120 kilometrelik sahayı düşmana hissettirmeden aşmak teşkil ediyor. Bu hareket her halde zırhlı İngiliz tümenlerile kamyonlara bindirilmiş piyade tarafından yapılmıştır. Çünkü bu kadar mesafede ve üst örtüsü bulunmıyan çölde yavaş hareket eden birliklerin saklanmasına ve baskın tesiri yapmasına imkân yoktur. Her halde bu motörlü birlikler evvelden yapılmış hazırlıkla ve çölün parlak seması, ay ışığı altında bir gecede bu yürüyüşü yaparak şafakla beraber gafil İtalyan kıtalarının önünde göründüler.

İlk darbe ve yarma sahilden 30 kilometre içeride bir istinad noktasına tevcih edilmiştir. Ondan sonra Almanların mahud «poş — cep» tabiyesine müşabih bir vaziyet görüyoruz. Yarmayı yapan birlikler sahildeki yolun üzerinde bulunan ve en kuvvetli istinad noktası olduğu anlaşılan Sidi Barrani'nin arkasına düşüyor ve esasen sahilden şiddetli filo ateşi altına alınmış bulunan bu mevzi de hayli kuvvetli tutulmasına rağmen, süratle sukut ediyor.

Ondan sonra da zincir halkaları gibi, biribirine bağlı duran çöldeki istinad noktaları biribiri ardınca düşüyor.

Harekâtın ilk başladığı anda söylenen sözler bunun âdeta bir keşif taarruzu mahiyetinde olduğunu ve elde edilecek neticeye göre genişliyeceği hissini veriyordu. Bu takdirde harekâta girişmiş olan birlikler, ecnebi matbuatın şimdiye kadar iddia ettiğine göre bu sahada mevcudiyeti zannedilen iki İngiliz zırhlı tümenile, belki bir bindirilmiş tümen tarafından, yani ceman 40 - 50 bin kişilik bir İngiliz kuvveti tarafından yapıldığı kabul edilebilir. Böyle bir kuvvetin ilk ağızda en az 20,000 esir alması görülmüş şeylerden değildir. Zira 20,000 esir almak demek, yaralısı, ölüsü, kayıbile birlikte en az 100,000 kişilik bir kuvveti perişan etmek demektir.

Simdiye kadar motörlü ve zırhlı kuvvetlere dayanarak muazzam işler görmüş olan Alman ordusunun bile nisbet itibarile bu derece büyük muvaffakıyet kazandığını zannetmiyoruz. Zira Almanlar muvaffakıyet kazandıkları her sahada esasen aded üstünlüğüne de sahiptiler. İngilizler ise ne umumiyeti, ne de harbe tutuşan kuvvetlerin mevzii itibarile böyle bir üstünlüğe sahip olmamışlardır.

Muvaffakıyetin bugünkü nisbeti Şimalî Afrikadaki İtalyan ordusu üzerinde öldürücü bir tesir yapacaktır. Her şeyden evvel ve aradaki deniz dolayısile, malzeme ikmal sıkıntısı çeken İtalyanların ilk ağızda zayi ettikleri en mühim silâhlarını bugünkü şerait altında ikmal etmelerine imkân yoktur.

Diğer taraftan İngiliz hava kuvvetlerinin, taarruzun başlamasile beraber İtalyan hava meydanlarına yaptığı baskın hareketinin de çok müessir olduğu anlaşılıyor. Aksi takdirde İtalyan hava kuvvetlerinin Sidi Barraniyi yandan döven İngiliz ordusu ve çölde büyük hedefler teşkil eden İngiliz zırhlı kıtaları üzerine tesirleri büyük olur ve mağlûbiyetlerinin bu kadar feci olmasına belki meydan vermezlerdi.

Hulâsa İngilizler teşebbüsü ellerine almışlardır. İlk ağızda bundan kazançları da cidden mühimdir. Bu hareket çok geniş olan Libyadan İtalyanları şimdilik belki atamaz. Fakat Mısırın işgali ve Süveyşin ele geçirilmesini hedef tutan İtalyan emelleri, zavallı İtalyan askerlerile birlikte çölde kuma gömülmüş gibi görünüyor.

Istanbulda 2500 bostan varmış

İstanbul halkı en çok biber, domates, patlıcan ve fasulye yiyor, Ayşekadın Çalıyı daima geride bırakıyor!

İstanbul bahçıvanlığının ve sebze bahçelerinin ıslahına çalışılmaktadır. Şehir meclisi geçen seneki toplantıları sırasında belediye zabıtası talimatnamesine bir madde ilâve etmiş, bu maddede şehir içindeki sebze bahçelerinin şehir dışına alınmasını kabul etmişti. Bazen yirmi dört saat susuz kalan şehirde bostanların, sebze bahçelerinin hangi sularla sulandığı, sorulacak bir sualdir. Şehir meclisi, bostan ve sebze bahçelerinin lâğım sularile sulanmalarına mani olmak için bu kararı vermiş, yakın zaman zarfında bahçelerin şehir dışına alınması kararının tatbikine belediye riyasetini memur etmişti.

Bir bahçıvan bu karar hakkında şunları söylemektedir:

— Bize kadar gelen haberlere göre şehir meclisi, şehir dahilindeki bostanları, şehir dışına atmağa karar verdiği esnada bostan adedini 170 kadar tahmin etmiş. Halbuki hakikat hiç de öyle değildir. Şehir dahilindeki bostanın sayısı iki bin beş yüz kadardır. Bunları şehir haricine kaldırmağa karar verirseniz, iki bin beş yüzüne birden nerede yer bulursunuz?»

Bahçıvanlar cemiyeti, şehir meclisinin bu kararını gazetelerde okuduktan sonra, belediyeye baş vurmuş, kararın geri alınmasını istemiştir. Bahçıvanların verdiği izahat üzerine belediye, meclis kararının tatbikini bir sene geciktirmiştir.

İstanbul mıntaka ticaret müdürlüğü, sebzeciliğimizi ıslah cihetine gitmiş, bahçıvanlar cemiyetinden bu hususta malûmat istemiştir. Bahçıvanlar sebze istihsalini, tevzi ve satış işlerini gösteren bir raporu ticaret müdürlüğüne vermişlerdir. Bahçıvanların iddiasına göre sayısı elliyi geçmeyen kabzımallar müstahsili daimi müşkülât içinde bulundurmaktadır. Ekim aylarında müstahsile biraz para veren kabzımal, bilâhare mahsulü kâmilen müstahsilin elinden alıvermektedir.

Meyva müstahsillerinden bir kısmına, bilhassa portakal müstahsillerine bankalar vasıtasile ve muhtelif vesilelerle avans para verilmekte, müstahsil malını sattıktan sonra borcunu ödemektedir. Bahçıvanlar bu usulün sebzecilere de teşmilini ve kabzımal elinden kurtulma yoluna gidilmesini istiyorlar.

İstanbulda müstahsil, manav, kuru sebzeci, kabzımal olarak bu işle uğraşan elli bin esnaf mevcuttur. Bunların ancak 1300 kadarı bahçıvanlar cemiyetine kayıdlıdır. Elli bin esnafın da birer muayene cüzdanı çıkarması lâzım geldiğinden hazineye mühim miktarda varidat temin edilebilecek ve hasta esnafın çalıştırılmasına mani olunabilecektir.

Bahçıvanların iddiasına göre iki sene evvel ancak beş bostan, lâğım suyu ile sulanırdı. Bunlar da bilâhare bu şekilde çalışmaktan menolunmuş, temiz su kullanmağa mecbur tutulmuştur.

Bostanlar İstanbulun muhtelif semtlerine dağılmıştır. Bunlardan bin kadarı Yedikule, Samatya, Lânga civarında, altı yüzü Kadıköy, Haydarpaşa ve Üsküdarda, yüzü Eyüpte, üç yüzü Boğaziçinin iki sahilinde, diğerleri başka başka semtlerdedir.

İstanbul halkı en ziyade biber, domates patlıcan ve fasulye yemektedir. Ayşekadın ve çalı fasulyeleri satışları da daima birbirlerile rekabet etmektedir. Bahçıvanların söylediklerine göre de Ayşekadın fasulyesi bu yarışta ekseriyetle birinciliği bırakmamaktadır. Şehir halkının yeşil salata, soğan ve bilhassa sarmısakla başı pek hoştur. Sarmısak yetmiş iki derde deva olduğundan hemen her evde bulundurulmaktadır.

Hâl satışlarında yüz paraya alınan bir kilo domatesin hâlden çıktıktan sonra birdenbire yirmi beş kuruşa fırlamasından bahçıvanlar da müteessirdir. Zira bu hal onlara hiç bir kâr temin etmiyor.

TEŞEKKÜR

Basım birliği mıntaka reisliğinden: 1875 de Ebuzziya Tevfik tarafından çıkarılan (Muharrir) mecmuası koleksiyonile 1878 de çıkarılan (Mecmuai ulûm) nüshalarından mürekkep bir cildin birliğimiz kütüphanesine hediye edilmesi suretile gösterilen alâkadan dolayı sayın bay Âli Türkgeldiye mıntaka adına teşekkür ederiz.

Tepebaşı dram kısmı
Gündüz sa. 11 ve 15,30 da
Gece saat 20,30 da
BULUNMAZ UŞAK
Yazan: J. M. Barrie
Türkçesi: Mefharet Ersin
İstiklâl caddesi komedi kısmı gündüz saat 11 ve 15,30 da gece saat 20,30 da PAŞA HAZRETLERİ

Macaristanla Yugoslavya arasında dostluk muahedesi Almanyanın Balkanlarda sulhu muhafaza etmek istediğini gösteriyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

tehdide maruz kaldığı sanılan memleketti. İşte, Almanya politikası namına hareket eden Macaristan, bir gün Almanyaya karşı istiklâlini müdafaaya mecbur kalacak vaziyette bulunan Yugoslavya ile bu ebedî dostluk vesikasını imzalamıştır. Hâdisenin ehemmiyeti buradadır. Yoksa, ne Yugoslavyanın Macaristana, ne de tek başına Macaristanın Yugoslavyaya tecavüzü hiç bir zaman akla gelmiş ihtimallerden değildi. Yani demek istiyoruz ki Belgradda imzalanan muahede, sadece bu iki komşu memleket münasebetlerini alâkadar eden bir vesika değil, daha ziyade bütün Balkanlara ait siyasî bir faaliyetin belirmeye başladığını gösteren bir harekettir. Esasen, Macar Hariciye Nazırının, beyanatında, Avrupanın Orta ve cenubu şarkî kısmında sulhun muhafazasından bahsedilmesi de bunu gösteriyor.

Bu siyasî faaliyetin neticesi ve hedefi ne olabilir?

Anlaşılıyor ki. Almanya Balkanlarda, şimdilik, sulhun bozulmasını arzu etmiyor. Bu endişe, müttefiki İtalyaya yardım etmek zaruretine dahi hâkimdir. Zira, Macaristanın Yugoslavya ile devamlı sulh ve ebedî dostluk muahedesi imzalaması hiç olmazsa şu aralık Almanya tarafından Yugoslavyaya tecavüz edilmiyeceğini gösterir.

İtalyanın, artık Almanyaya hiç bir yardımda bulunamıyacağını meydana çıkaran hezimetlerinden sonra Balkanlarda yeni ve geniş bir harp cephesi açılması Almanyanın işine gelmediği içindir ki en fazla tehlikeye maruz Balkan devletine teminat vermek vazifesi Macaristana tevdi edilmiştir. Almanyanın tecavüzüne uğraması muhtemel bir devletle Macaristan ebedî dost olamazdı.

Bundan başka, Belgrad muahedesi daha geniş bir siyasî tertibin başlangıcı da olabilir. Almanya, yeni nizam paktına doğrudan doğruya iltihak etmek istemiyen devletleri, bu yoldan, bilvasıta bu zümreye birleştirmek gayesini de takip ediyor. Yugoslavya ve Bulgaristan üçlü ittifaka girmek istemediler. Bu ittifaka dahil olan Macaristanın Yugoslavya ile, Yugoslavyanın Bulgaristanla dostluk muahedeleri imza etmeleri, Almanyanın zihninde, üçlü ittifakı Balkanlara — kimseyi kuşkulandırmadan — teşmil edecek siyasî bir çevirme hareketi olacaktır.

Her ne olursa olsun, Macaristan - Yugoslavya dostluk muahedesinin bugün için mahiyeti Balkanların şimalinde sulhun muhafaza edileceğine alâmet olmasıdır. Türkiye bundan dolayı ancak memnuniyet duyar.

Necmeddin Sadak

ALENİ TEŞEKKÜR

Kızım Muazzezin hayatını kurtarmak için tıbbın bütün vasıtalarını büyük bir dikkat ve itina ile tatbikten başka insanlık ve şefkatin en yüksek derecesini ibzalden bir an fariğ olmayan Ordinarius Profesör Doktor Mazhar Osman Uzman ile doktor Hüseyin Kenan Tunakan ve profesör Kâzım İsmail'e ve kanini mebzulen vermekte büyük fazilet gösteren İbrahime ve diğer doktorlarla hastabakıcı hemşirelere ve vefat dolayısile büyük acımıza gerek bizzat ve gerekse tahriren iştirak eden zevatı muhteremeye ayrı ayrı teşekküre büyük acım dolayısile imkânı maddi bulamadığımdan muhterem gazetenizi bu vecibeyi ifaya tavsit ediyorum.

Şehir meclisi azasından ve tüccardan
RECEP HAVLUCU

Şirketimizin müessisi ve 22 senedenberi idare ve riyasetinde bulu
Bay ALFRED PALUKA
nın 14/12/940 sabahı kısa bir hastalığı müteakip vefat etmiş old
nu derin teessürlerimizle bildiririz.
Doğruluğu ve iyiliği herkesin hürmet ve muhabbetini kazanmış
muamileyhin ufulile çok kıymetli bir şef ve çok aziz bir dost ka
tik.
Cenaze merasimi 16 birincikânun pazartesi günü saat 16 da Fer
de Katolik mezarlığı kilisesinde icra edilecektir.
Türk maadin Şirke
İdare Meclisi

Şirketimizin müessisi
Bay ALFRED PALUKA
nın 14/12/940 sabahı kısa bir hastalığı müteakip vefat etmiş oldu
derin teessürlerimizle bildiririz.
Doğruluğu ve iyiliği ile herkesin sevgi ve saygısını kazanmış olan
maileyhin ufulile bizler çok kıymetli bir sef, aziz bir dost ve ark
kaybettik.
Cenaze merasimi 16 birincikânun pazartesi günü saat 16 da Fe
yünde Katolik mezarlığı kilisesinde icra edilecektir.
Alfred Paluka ve Serikl

BUGÜN MELEK Sinemasında
Sinema dünyasının en parlak 2 Yıldızı
CLAUDETTE COLBERT
JAMES STEWART
tarafından temsil edilen
HAYAT GÜZELDİR
Fransızca sözlü nefis bir Aşk ve güzellik filmi
Seanslar: 11 — (Tenzilâtlı), 1 —2,30 — 4,30 — 6,30 Suare 9
DİKKAT: Geceler için numaralı biletlerin evvelden aldırılm
rica olunur. Telefon: 40868

BU HAFTA: Her seansta salonu dolduran halk sinemanın en güz
dehakâr iki artisti:
JOAN CRAWFORD - CLARK GABLE
(Meşum kadın) ve (ÂŞIK) rollerini yarattıkları
MAHKÛMLAR GEMİSİ
Mükemmel aşk ve ihtiras filmini takdir nazarlarile seyretmek
alkışlamak için
SARAY sinemasına
koşuyor. İlâveten: FOX JURNAL son harp ve dünya haberle
Bugün saat 11 de tenzilâtlı matine

BU HAFTA: Bütün şehir halkı
SÜMER Sinemasına
koşuyor. Ve MİREİLLE BALİN ile arkadaşları AİME CLARION
ve GİNETTE LECLERK tarafından fevkalâde bir tarzda yaratıl
Aşkın Zaferi
Fransızca sözlü müstesna ve muhteşem filmini alkışlıyor.
Mevzuu: Bir kadının bir erkekten neler beklediğini... İntikamın
olduğunu... Ayni kadını seven iki erkeğin ölümü...
İlâveten YUNAN - İTALYAN HARBİ manzaralarını bütün tafsilât
gösteren film. Bugün saat 11 de tenzilâtlı matine

SÜMER ve TAKSİM sinemaları
Yunanistanın Harbe girişin
Gösteren Sinema gazetesi gösterilmektedir.
Harbin ilânı - General Metaksas'ın Elen milletine nutku
kralın huzurunda resmî geçit ve Yunan milletinin birliğini
gösteren en son filmi

Fransanın işgalinden evvel en son gelen ilk Fransız süper filmi
BİR KIŞ GECESİ
PİERRE BLANCHARD — RENEE St. GYR. — GILBERT G
Önümüzdeki SALI akşamı
SÜMER sinemasında

ROBERT KOCH
(Ölüme Karşı Savaş)
Müstesna şaheserin gördüğü rağbet ve yaratıcısı EMİL JANNİNGS'in kazandığı fevkalâde muvaffakıyet hasebile
SAKARYA
SİNEMASI programında
2 GÜN DAHA
devam edecektir. Geç kalanlar için fırsat.

Bakırköy Halkevinden
Şimdiye kadar hiç okumamış
lar için evimizde bir okuyup
kursu açılmıştır. Dersler parasız
ğu gibi kurs sonunda muvaffak
lara diplomada verilecektir. İste
rin evimiz idare memurluğuna
caat ederek kayıtlarını yaptırm
rica olunur.

Çiftçi!
Çok mahsul, çok para,
çocuk.
Ulusal ekonomi ve artırı
kurumu

İhtikârla mücadele

Yarın Valinin riyasetinde Ticaret Vekâleti müfettişlerinin iştirakile bir içtima yapılması muhtemel

Fiat mürakabe komisyonunun faaliyeti ve şimdiye kadar neticelendirilen muamelelere aid evrakı tedkik etmek üzere İstanbula gelen Ticaret vekâleti teftiş heyeti reisi B. Lûtfi Aral mesaisine dün de devam etmiştir. Vekâlet, teftiş heyeti reisinden başka, fiat mürakabe komisyonu kararlarının tatbikatına nezaret maksadile müfettişlerden bir kısmını da İstanbula göndermiştir. Dün müfettişler, mıntaka ticaret müdürlüğünde toplanmış, piyasadaki ihtikâr hareketlerinin tedkiklerine dair konuşmuşlardır.

Yarın fiat mürakabe komisyonunun bugün Ankaradan şehrimize gelmesi beklenen İstanbul vali ve belediye reisi B. Doktor Lûtfi Kırdarın riyaseti altında, Ticaret Vekâleti teftiş heyeti reisi B. Lûtfi Aralla, vekâlet teftiş heyeti azalarının iştiraki ile bir toplantı yapması muhtemeldir. Toplantıda, ihtikâra karşı esaslı bir mücadele açılması ve ihtikâr hâdiselerinin önlenmesi yolundaki faaliyetin hızlaştırılması hususları konuşulacak vekâlet müfettişlerinin çalışma tarzları ve mücadelenin daha esaslı surette yapılabilmesi için Ticaret Vekâleti tarafından Vilâyete gönderilen mufassal talimat okunarak bu talimatnameye göre alınacak yeni tedbirler kararlaştırılacaktır.

Fiat mürakabe komisyonu kararlarının lâyıkı veçhile tatbik edilmediği, ve ihikâr hâdiselerinin arkasının alınmadığı Ticaret vekâleti tarafından anlaşılmış, bu hususta fiat mürakabe komisyonuna lâzım gelen direktifler verilmişti. Komisyon, bundan sonraki mesaisine bu yolda devam edecek, kontrol işleri Ticaret vekâleti müfettişlerine bırakılacaktır.

Ticaret vekâleti teftiş heyeti reisi B. Lûtfi Aral dün İstanbul cümhuriyet müddeiumumiliği ile temaslar yapmış, ihtikâr hâdiseleri muhakemelerinin ön plâna alınması hususlarını konuşmuştur.

Libyada İngiliz taarruzu nasıl oldu?

Esir bir İtalyan albayı taarruzun icra tarzını parlak buluyor

Sidi - Barraninin zaptı pek süratli oldu

Londra 14 (A.A.) — Garbî çöldeki Nil ordusu nezdinde bulunan Reuter ajansının hususî muhabiri, Mısırdaki muzaffer İngiliz harekâtı hakkında mütalealar yürüterek bu harekâtın çok itina ile hazırlanmış ve her şeyin arızasızca yürümüş olduğunu kaydettikten sonra yazısına şöyle devam etmektedir:

Bu harekâtın en büyük medhini Nibeivvada maktul düşen General Maletti erkânı harbiyesinin reisi Albay Giusfredanın beyanatı teşkil eder. Albay, kendisini esir eden İngiliz subaylarına şu sözleri söylemiştir:

« Harekât parlak bir surette tertip olunmuş ve daha parlak bir surette icra edilmiştir. Bizi tamamen gafil avladınız.»

Nibeivvada harekâtın pazartesi sabahı ne suretle başladığını anlatan İtalyan albayı şunları söylemiştir:

«Fecirden az evvel İngilizler ateş açtılar. İtalyan generali kalenin önüne iki keşif kolu göndermiş ise de, bu kollar arkalarında İngiliz tanklarının gürültüsünü işitmişlerdir. Nibeivva düşer düşmez İngiliz kuvvetleri tekrar toplanarak, şimalde Nibeivva ile Sidi - Barrani arasında bulunan Tommar kalelerine hücum ettiler. Bu kaleler de ilk günün nihayetinde işgal edilmiş bulundu. Ondan sonra İngiliz kuvvetleri için Sidi-Barrani üzerine yürümek üzere tahşidatlarını yapmak imkânı hâsıl oldu. Bu mühim harekât esnasında Nibeivvanın 10 mil garbında bulunan ve İngiliz zırhlı kuvvetlerile muhasara edilmiş bulunan Safai İtalyan karargâhına taarruz edilmiştir. İngiliz kuvayı külliyesi bu mevzii geçerek Sidi - Barrani, Bugbug istikametinde yürümelerine devam etmişlerdir. Çarşamba günü İtalyanlar Safaiyi terketmeğe karar verdiler ve yüzlerce motörize vesait ile kıtaat süratle geriye doğru hareket ettiler. Bu kıtaat 63 üncü anavatan fırkasile bir miktar siyah gömlek cüzütamlarından müteşekkil bulunuyordu. Bu kol çarşamba günü bütün gün, İngiliz bombardıman ve avcı tayyarelerinin mütemadî izaç hücumları arasında süratle Sollüma doğru ilerlemesine devam etmiştir.»

Bir İngiliz subayı Reuter ajansı muhabirine şu beyanatta bulunmuştur:

«Sidi - Barraninin zaptı küçük kahramanlık menkibesi olmuştur. Bu harekâtın ilk safhasını sahilin 20 kilometre şarkında bulunan Maktianın zaptı teşkil etmektedir. Bu mevki deniz bombardımanından sonra işgal edilmiştir. Bombardıman İtalyan kıtaatının en büyük kısmını kaçırmış, şehirde yalnız İtalyan garnizonu ile bir kaç İtalyan subayı kalmıştır.

Donanma ve hava kuvvetleri Sidi-Barraninin üzerine bir çelik yağmuru yağdırmağa başladığı zaman ordu, şarktan, cenubu şarkiden ve cenuptan olmak üzere üç istikametten taarruza geçmiştir. Diğer bir İngiliz kolu Bugbuga doğru 15 kilometrelik bir mesafede denize vararak siyah gömleklilerin ricatini kesmiştir.

Garp rüzgârının piyade efradımızın gözlerini bir kum yağmuru ile doldurmasına ve şiddetli ateşlere rağmen taarruz sonuna kadar devam etmiş ve Sidi-Barrani çarşamba günü öğleyin tamamen temizlenmişti.»

[Yazan: André Maurois]

FRANSA harbi nasıl kaybetti?

İngilizler yavaş, fakat mükemmel fırkalar yetiştirmek istiyorlardı. Fransızlar çabuk, fakat orta derecede fırkaya taraftardılar

İngiliz hava kuvvetleri Fransada halk arasında çok şöhret kazanmıştı. Fakat bunların miktarı azdı

No. 22

İngilterede tayyare imali ancak lord Beaverbrook bu vazifeyi deruhde ettikten sonra arttırmıştır. 1940 senesi martında Fransa Teçhizat Nazırı Raoul Dautry gayet garip bir haber alarak hayretler içinde kalmıştır. Bu haber, İngilterede mütehassısların seri halinde yapılacak hücum tanklarının tipi üzerinde hâlâ münakaşa ederek henüz işe başlamamış olduklarına dairdi. Tam bu sırada idi ki şimal ordular grupu kumandanı general Billotte bana şu şikâyette bulunmuştu:

«— Pek iyi biliyorum ki İngilizler yüksek ve büyük meziyetlere maliktirler. İngiliz askeri bulunduğu eraziyi iyi müdafaa eder. İngiliz kumandanları harpte birçok tecrübeler edinmiştirler. Lâkin İngilizlerin şu betaeti yok mu, insanı çıldırtır. Harbin başladığındanberi sekiz ay oluyor. İngilterenin bütün fırkaları ondan ibarettir. İngilterede askerî mükellefiyete tâbi tutulan efrad ile şimdiye kadar lâakal otuz fırka teşkil olunabilirdi. Lâkin İngilizler vücuda getirmek istedikleri fırkaların gayet mükemmel ve teşkilâtlı olmasına ehemmiyet vermişlerdir. Bunların nazarında vaktin kıymeti yoktur. Bilâkis Almanlar zamanın kıymet ve ehemmiyetini pek iyi takdir ediyorlar.

Bulunduğumuz zaman orta derecede teçhiz edilmiş fırkalar icap ettiriyor. Gayet iyi mücehhez fırkaların teşkilini harpten sonraya bırakmalıdır.»

Fransız irtibat heyeti erkânı harbiye reisi miralay De Gardes bir gün bana demişti ki:

«Önümüzdeki aylarda İngilterenin biz Fransızlara ne kadar efrad göndereceğini mevsuk olarak şimdiye kadar bir türlü öğrenemedim. İrtibat zabitlerimi hazırlamak için bana İngilizlerin gönderecekleri efradın sayısın bilmekliğim lâzımdır. Münasebette bulunduğum İngilizler gelecek kuvvetler hakkında muhtelif malûmat veriyorlar. Bazılarının dediğine göre gelecek teşrinievvele kadar İngiltereden dört fırka gelecektir. Halbuki diğerleri İngiltereden gelecek kuvvetin tek bir fırkadan ibaret olacağını temin ediyorlar. Bazıları İngilterenin Fransada ikinci bir ordu vücuda getireceğini iddia ediyorlar.

Halbuki başkalarından birçokları aksini söylüyorlar. Her halde bu yaz İngiltereden mühim bir kuvvet geleceğini hesaba katamayız.»

İki taraf arasındaki münasebet

Şu kadar var kı İngilizlerin yavaş hareket etmelerine rağmen Alman propagandası 1940 nisanında maksadına pek erişememişti. Filvaki Fransada pek çok İngiliz düşmanı vardı. Bunlardan bazıları İngiliz aleyhdarlığını kendilerine iş edinmişlerdi. Böyle olmakla beraber iki ordunun erkânı harbiyeleri arasında iyi münasebet vardı. Hattâ bu münasebet geçen umumî harpten daha iyi idi.

Her iki tarafın Bahriye Nezareti birbirinden hemen hemen hiç bir şey gizlemiyordu. İngilizler en yeni bahrî ihtira' ve keşiflerini bize bildirmişlerdi. Biz de bahriye dosyalarını tedkik etmeleri için İngilizlere müsaade vermiştik.

Lâkin iki tarafın askerleri arasında arkadaşlık tesisi kolay değildi. Her şeyden evvel iki tarafın birbirinin lisanlarını anlamamaları arada uhuvvetin teessüsüne engel olmuştur. Maahaza fırsat düştükçe iki tarafın askerleri birbirine karşı gayet samimî olarak her türlü dostluğu izhar etmiştir.

İngiliz tayyareleri

Graf Spee ve Altmark gemileri maceraları ve (Narvik) civarındaki deniz muharebesi Fransız sivilleri üzerinde derin bir intiba bırakmıştır. İngiltere krallık hava kuvveti Royal Air Force Fransada halk arasında pek şöhret kazanmıştı.

Harbin bidayetinde Fransızların tayyaresi az olduğundan İngiltere krallığı hava kuvvetlerinin faaliyetleri Fransız askerleri üzerinde sükûnbahş tesir yapmıştır. Fransız askerleri Hurricane sistemi bir İngiliz tayyaresinin birdenbire ufukta peyda olup sekiz mitralyözü ile (salvo) lar yaparak Heinkel yahut Dornier sistemi Alman tayyarelerini ateş alarak düşürdüğünü gördükçe çok seviniyorlardı.

İngiliz tayyarelerine eski sistemde olsun en yeni modelde bulunsun Fransız mütehassısları pek hayranlık gösteriyorlardı. İngiliz pilotları tayyarelerine lâyık idiler. Çok şevkli ve sporcu olan bu gençleri mavi gri üniformaları ile görmek insanda hakikî bir zevk uyandırıyordu. Şeci oldukları kadar mütevazı idiler.

Henüz on dokuz yaşında olup şimdiye kadar birkaç Alman tayyaresinin hakkından gelmiş olan bir İngiliz tayyarecisinden: «Bir Alman bombardıman tayyaresini düşürmek güç müdür?» diye sormuştum.

Cevaben demişti ki:

«— Güç mü? dediniz. Hiç de güç değildir. Yalnız pilotun tayyare mektebinde öğrenmiş olduğu talimata dikkatle ve lâyıkile riayet etmesi lâzımdır. Bize mektepte denilmişti: Düşman tayyaresini, ne kadar ateş açsa mutlaka takip etmelidir. İki arada üç yüz yardalık bir mesafe kaldıktan sonra düşman tayyaresini, rüzgârdan muhafaza eden camdan göreceğiniz kırmızı dairenin merkezinde tutmalıdır. Tam bu vaziyette iken sekiz mitralyözü birden ateş ettiren düğmeyi basmalıdır. Bu ateşin akabinde Alman tayyaresi mutlaka düşer. Ben daima bu talimata riayet ettim. Bunun için Alman bombardıman tayyarelerini düşürmek güç olmamıştır.»

İngiliz tayyareleri ve mürettebatı mükemmel olmakla beraber Royal Air Force teşkilâtı son derecede karışıktır.

DÜNYADA NELER OLDU? NELER OLUYOR

Alsastaki maynler

Harbin bidayetinde Fransızlar Maginot hattının bulunmasına rağmen Almanların Alsas üzerine yürüyeceklerine ihtimal verdiklerinden bütün yolları ve kırlarını mayn ve torpillerle emniyet altına almışlardı. Alman ordusu Maginot hattını arkadan sardıktan sonra bu torpiller faydasız kalmıştır.

Fakat bunların temizlenmesi mühim bir iş olmuştur. Torpilleri koyan Fransız mühendisleri ve bunların tertip ettikleri plânlar ortadan kaybolduğundan Alman işgal kuvvetlerinin teknik müfrezeleri bunları araştırıp imha etmek mecburiyetinde kalmışlardır.

Temizleme ameliyatı geçen temmuzdan eylûlün sonuna kadar devam etmiştir. Bu müddet zarfında toplanan ve imha edilen Fransız torpil ve mayınları ve diğer patlayıcı mevad lâğımları kırk bini geçmiştir.

Bu ameliyat çok tehlikeli olup fevkalâde dikkat göstermeğe muhtaçtır. Böyle olmakla beraber temizleme ameliyatına memur teknik müfrezeler beş maktul ve otuz beş mecruh zayiat vermiştir.

Son moda kadın eldiveni

Dünyanın son kadın eldiven modası Amerikada çıkmış ve şimdiden birçok memleketlere yayılmıştır. Yeni moda eldivenin eskilerine nazaran başlıca farkı parmakları ucunda ışık veren tertibatı bulunmasıdır.

Her parmaktan başka başka renkte ışık çıkmaktadır. Meselâ baş parmaktan beyaz, orta parmaktan mavi ve küçük parmaktan kırmızı ışık intişar etmektedir.

Bu moda daha ziyade gece verilen gardenpartiler için icad edilmiştir. Karanlıkta ağaçlar arasına çekilen kadınlar eldivenlerinin ışıkları ile tanınacaktır. Fakat birçok memleketlerde ışıkların karartılması üzerine ışık veren eldiven cep feneri yerine kullanılmağa başlanmıştır.

Garp cölünde ileri hareketi inkişaf ediyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Ekserisi ağır olan bu yaralıların hastanelere götürülmesine yardım etmek üzere hastabakıcılar ve gönüllüler istasyonda bekliyordu. Aynı trende bulunan bir mikdar İngiliz yaralısı da hastanelere kaldırılmıştır. Bütün yaralıların süratle nakli için icab eden tedbirler alınmıştı. Öyle ki trenin muvasalatından bir kaç dakika sonra son hastane arabası da istasyondan ayrılmıştır.

Kahire 14 (A.A.) — Reuter: Emin kaynaklardan öğrenildiğine göre, İngiliz kuvvetleri garp çölünde Trablusgarp hududuna doğru yaptıkları harekette çok az zayiat vermişlerdir.

Alman İtalyan esirlerinin miktarı saat başında artmaktadır. Halledilmesi icab eden meselelerden biri de bu esirlerin nakli ve iaşesidir. Esirlerin büyük bir kısmı donanmanın yardımile civar limanlara nakledilmektedir.

Cepheden gelen yaralılar İtalyanların arzu ile harbetmedikleri ve biran evvel harbi bitirmek istedikleri hakkında Kahirede hâkim olan hissiyatı teyid ediyorlar.

İngilizler muharebe sahasını düşmandan temizliyorlar

Londra 14 (A.A.) — Mısırda elde edilen muvaffakıyetler, bütün memlekette büyük bir memnuniyet uyandırmıştır. Herkes bu muvaffakıyetin ehemmiyetinin büyük olduğunu, çünkü bundan sonra Mısırın artık emniyet altına girdiğini ve İtalyan ordusuna ciddi bir darbe indirildiğini söylemektedir.

Bununla beraber bu hareketi büyük bir taarruzun başlangıcı addetmek doğru olamaz. Muharebenin pek geniş bir plân dahilinde cereyan ettiğini unutmamak lâzımdır. Şimdiki cephe takriben 500 kilometre murabbaı genişliğinde bir sahayı kaplamaktadır. İngilizler, şimdi temizleme hareketile meşguldür.

Diğer cihetten beş gündenberi çölde ilerliyen ve kum fırtınalarına maruz kalan tankların yakında tamir edilmesi lâzımgelmektedir. Su bulunmıyan bu mıntakada bir çok esirlerin ve İngiliz kıtalarının iaşesi meselesi bazı güçlüklerin çıkmasına sebep olmuştur.

Bundan başka ihtiyat kuvvetleri bulunan Graziani'nin bir mukabil taarruza geçmesi ihtimalini de gözönünde bulundurmak lâzımdır.

General Wavell'in orduya emri yevmisi

Kahire 14 (A.A.) — Başkumandan general Wavell tarafından şimdiki harekâtın başlangıcında batı çölündeki kıtalara hitaben neşredilen emriyevminin metni şimdi neşredilmiştir:

«Batı çölündeki muharebelerin neticesi harbin katî ve nihaî hadiselerinden biri olacaktır. İtalyan kuvvetlerinin makhurane hezimeti yalnız bütün orta doğu vaziyeti üzerinde değil, yalnız her taraftaki askerî vaziyet üzerinde de değil, fakat bütün dünyada hürriyet ve medeniyetin istikbali üzerinde hesapsız tesir yapacaktır. Herkes bu katî zaferi kazanmak için kendisini düşünmeksizin elinden geleni yapmalıdır. Biz daha iyi talim görmüş bulunuyoruz. Daha iyi nişan alıyoruz, daha iyi techizata malikiz. Bilhassa daha cesur ve daha büyük kalblere sahip bulunuyoruz ve daha asil bir dava için dövüşüyoruz. İtalyanlar harbe sebepsiz olarak ihanetle girmişlerdir. Zira kolay ve az pahalıya mal olan bir zafer ummuşlardır. Kendilerini şiddetli ve pahalı bir hezimete uğratarak hatalarını gösterelim Churchill hepimize bu harp için iyi talihler temenni etmekte ve kararlaştıracağımız her harekete ve düşmana karşı göstereceğimiz cesaret ve şiddet hareketine neticesi ne olursa olsun hükûmetin müzahir olduğunu temin eylemektedir. Orta doğuda uzun müddet bekledik. Fırsat düşünce ağır darbe indireceğiz. Bu zulüm hadimlerine ve bu haris kuvvet hodbinlerine indireceğimiz darbeler ne kadar çetin olursa dünyaya hürriyet ve barışı iade etmemiz o kadar çabuk olacak ve biz de hür ve sakin yuvalarımıza o kadar çabuk döneceğiz.»

Italyanlar Tepedelenden de çekildiler

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Arnavutlukta 14 İtalyan fırkası var

Londra 14 (A.A.) — Arnavutlukta Yunan ileri hareketi havanın fenalığına rağmen devam etmektedir. Yunanlıların karşısında 14 İtalyan fırkası bulunmaktadır. Bu kıtalar cesaretle harbetmektedirler. Fakat harp istiyen faşist gruplarının hazırlıksız bulunmalarından mütevellid intizamsızlık en inatçıların bile nihayet cesaretini kıracaktır.

İtalyan hava akınları

Atina 14 (A.A.) — Emniyet nezaretinin dün akşam neşredilen resmî tebliği: Düşman tayyareleri bugün memleket üzerine mahdud akınlar yap lardır. Yunan denizindeki bir k ç adaya bombalar düşmüştür. İnsanca zayiat ve hasar azdır. Selânik bölgesinde şehir harici mıntakaya da bir kaç bomba düşmüşse de ne hasar, ne de insanca zayiat vardır.

Rumen - Alman ticaret itilâfı

Rumen Nazırı, millî servetlerin terki katiyen bahis mevzuu olmadığını söylüyor

Bükreş 14 (A.A.) — Rador ajansı bildiriyor: Almanya ile Romanya arasında akdedilen son anlaşma hakkında matbuat mümessillerine izahat veren İktisad Nazırı B. Cancocof anlaşmanın metnini okuduktan sonra şu neticeleri çıkarmıştır:

Millî servetlerin terki veya işlettirilmesi hiç bir suretle bahis mevzuu olmadığı gibi fevkalâde gelirlerin de devri bahis mevzuu değildir. Bu anlaşma bir yabancı kotrolu da tesis etmemektedir. İkraz suretile bize açılacak kredilerin azamî haddini kabule de mecbur değiliz. Bunları ihtiyacımız nisbetinde biz tesbit edeceğiz. Yabancı sermayenin hususî teşebbüslerle işbirliği rejimi devletler arasındaki anlaşmanın kanunî çerçevesini teşkil edecektir. İkraz eden memleket piyasasından aynen mal almak suretile istikrazın tahakkuk ettirilmesine itiraz eden süiniyet sahibi kimselere cevaben deriz ki: İstikraz Alman piyasalarında tahakkuk ettrilmiştir. Alman piyasası idareli iktisad mefhumunu tamamile kavrayan ve para ücret ve fiat üzerine istinat eden bir piyasadır. Yaptığımız bu istikrazda fiatler müstakardır, mürakabe edilebilir ve harpten evvelki fiatlere tekabül etmektedir. Tediye ve faiz şartları da fevkalâdedir, ehvendir.

Hususî bir anlaşma sayesinde markın fiati 60 ley bir mark olarak tesbit edilmiştir, hususî bir madde ile de iki memleketten birinin kıymetleri üzerinde değişiklik olduğu takdirde bile yukarda tesbit edilen rayiç tatbik mevkiinde kalacaktır.

Reichsmark fiatının yükselişinin hususî teşebbüsler üzerinde tevlid edeceği neticeleri takas etmek için Almanyaya ihraç etmekte olduğumuz petrol maddelerinin fiatleri üzerinde ley olarak yüzde 25 nisbetinde bir fazlalık, diğer taraftan da Rumen sanayiinde kullanılmak üzere Almanyadan idhal edilen iptidaî maddelerin fiatinde bir ucuzluk temin ettik.

Askerlerimize kışlık hediye

Mersinde bir çok vatandaş para teberrüünde bulundu

Ankara 14 (A.A.) — Askerlerimize yapılmakta olan kışlık hediye teberrüleri hakkında bugün aldığımız haberler Mersinde hazırlanmış olan pamuklu mikdarının 1000 e vardığını bildirmektedir. Ve yine bu haberlere göre hediye temini maksadile Mersinde Nâzım Gandio 800, Nâzım Miskair 750, Mustafa Gazi ve şürekâsı ile Ahmed Ramazan ve şürekâsının, İnkişaf şirketinin beşer yüz lira, Mustafa Gandio 300, Mahmud Rumani 250, İbrahim Derviş 210, Ahmed Gönen, Mustafa Erdişli, Çifçi oğulları, Ali Safa Nirkend oğulları ve Necati Hancı, Fahri Guran ikişer yüz lira, Ali Ergir ve ortakları, Mehmed Demirci, Şaşo kardeşler, Nülhim Şeflun ve Türyağ yüz ellişer lira, Kurtuluş ticarethanesi, Ahmed Sebah oğulları, Said Akıncı, Hazan ve Baroh, Şükrü Diyap, Mehmed Buğdaycı, Zekeriya Guran ve İş bankası yüzer lira, Yusuf Es 75, Abdülhamid Nas 60, diğer 18 vatandaş da ellişer lira vermişlerdir.

Şeker fabrikalarının askerlerimize hediyesi

Ankara 14 (A.A.) — Türkiye Kızılay cemiyeti umumî merkezinden tebliğ edilmiştir:

Askerlerimize kış hediyesi tedarik edilmek üzere Türk Şeker fabrikaları anonim şirketinden umumî merkezimiz veznesine 5000 lira yatırılmış ve cemiyetimizce de bu hediyelerin tedarikine tevessül edilmiştir. Kızılay cemiyeti umumî merkezi Türk Şeker fabrikaları anonim şirketine bu kıymetli yardımlarından dolayı teşekkürlerini takdim eyler.

Hava Kurumu tayyarecilerinin beş aylık faaliyeti

Ankara 14 (A.A.) — Haber aldığımıza göre hava kurumu tayyarecileri motörlü tayyare ve plânörlerle hazirandan ikinciteşrin sonuna kadar olan beş aylık müddet zarfında 46,383 uçuş yapmışlardır. Bu 46,383 uçuşun 18,378 i motörlü tayyarelerle, 28,005 i plânörlerle yapılmıştır.

Kurumun paraşütçülük şubesi ise aynı müddet zarfında 5,202 paraşüt atlayışı yaptırmıştır.

Günün Ansiklopedisi

İkinci Napoleon

Birinci Napoleonun oğlu dük de Reickstadt'ın kemikleri Viyanadan Parise nakledileçek.

Kendisi ikinci Napoleon ve Aiglon diye, keza, diğer ad ve unvanlarla maruftur Resmi ismi François-Charles - Joseph Bonaparte'tir. 1811 de Tuileries şatosunda doğup 1832 de Viyana civarında Schoenbrunn sarayında öldü.

Napoleon Bonaparte'ın Avusturyalı arşidüşesi Marie - Louise'den olma evlâdıdır. Doğuşunda «Roma kralı» unvanını aldı. Dünyaya gelişi yalnız Fransızlar tarafından değil, bütün Avrupalılar tarafından da alkışlanmıştır.

Birinci imparatorluğun sukutu üzerine, 1814 de Fransadan ayrılıp bir daha geri dönmemek mecburiyetinde kaldı. Büyük babası ikinci François'ya tevdi edildi. Parme prens unvanını aldı ve 1818 de dük de Reichstadt tesmiye edildi. La Chambre de Cent - Jour denen rejim, kendisinin «İkinci Napoleon» diye imparatorluğunu tanıldı. Fakat bu isim de, genç prense verilen nazari iktidar mevkii de kısa sürdü. Büyük Napoleon menfalarından ricada bulunduysa da Avusturya ona çocuğunu teslim etmemiştir. Delikanlı kendisine Fransayı hatırlatacak her şeyden uzak bulundurulmuştur. Fakat sonradan, babası ve seferleri hakkında yazılan bütün telifatı okumak imkânını bulmuştur. Babasına karşı derin bir hayranlık beslemiştir. Bir aralık Yunanistan ve Polonyaya kral yapılması mevzuubahs edildi. Bir Avusturya zabiti olmak onu tatmin edemiyordu. Genç yaşta vereme yakalandı, İklim mizacına yaramıyordu. 22 temmuz 1832 de öldü.

Bu prensin hayatı Fransız şairi Edmond Rostand'a «Aiglon» isimli manzum piyesi ilham etmiştir.

Atina radyosunun ecnebi dillerle neşriyat saatleri

Atina 14 (A.A.) — 16 kânunuevvel pazartesi gününden itibaren Atina radyosunun ecnebî diller neşriyatı, orta Avrupa saatile aşağıdaki saatlerde yapılacaktır:

Türkçe 19,45, Arnavutça 20, Almanca 20,30, Yugoslavca 20,40, İtalyanca 21, Rumence 21,15, Bulgarca 21,25, İngilizce 22, Rumca 23,20, Fransızca 23,30, İspanyolca 23,50.

Neşriyat orta dalgada 499,20 metre veya 601 kilosikl ve kısa dalga 42,4 metre veya 7075 metre üzerinden yapılacaktır

HER AKŞAM BİR HİKÂYE

Bir evlenme

Daha rüştiye mektebinde iken ona «Mirasyedi Süleyman» adını takmıştık. Çok eli açık, para cihetinden gayet hovarda bir çocuktu. Mektebe onun kadar bol para ile gelen kimse yoktu. Mirasyedi Süleyman ikide bir sınıf arkadaşlarından on, on beş kişiyi toplar, mektebin bakkalı Bayram ustadan her birine kâse kâse aşureler ısmarlardı. Hafta sonlarında mektepten çıkınca arkadaşlarını mahallebiciye sokar, hepsine kaymaklı ekmek kadayıfı ısmarladı. İşte Süleyman böyle bir miras yedi idi. Daha o yaşta pantalon ceplerinde gümüş mecidiyeleri şıkırdatarak gezmek en büyük zevki idi.

Bu kadar parayı nasıl bulurdu? Gayet basit... Gayet zengin olan babası birkaç sene evvel ölmüştü. Annesinin tek bir evlâdı ve son derecede kıymetlisi idi. Mirasyedi Süleyman dehşetli şımarmıştı. Para cihetinden annesini âdeta haraca kesmişti. Hesapsız para sarfediyordu. Bir gün birdenbire onun mektebi bıraktığını işittik. Annesinin bütün ısrarlarına rağmen artık okumak istemiyordu.

Uzun zaman onu kaybettik. Aradan seneler geçti. Uzaktan uzağa miras yedinin paraları har vurup harman savurduğunu duyuyorduk.

Fakat bir gün ona ikinci mevki bir tramvayda ras geldim. Az daha tanıyamıyacaktım. Karşımda belki dünyanın en zavallı mirasyedisi vardı. Fevkalâde zayıflamış, sararmış, solmuştu. Üstü başı pek perişandı. Sakalı uzamıştı. Mirasyedi Süleyman tam mânasile bir insan harabesi haline gelmişti. Yanına yaklaştım. Bir aralık hayatından lâf açtı, acı acı gülerek:

— Paraları bitirdik... Şimdi kendime bir iş arıyorum... dedi

Onu gene uzun müddet gözden kaybettim. Geçen yaz Yalovaya gitmiştim. Büyük otelin önünde bir de bakayım? Bizim miras yedi. Fakat bu sefer bambaşka bir kıyafette idi. Kılığı kıyafeti gayet düzeltmişti. Şişmanlamış, yanaklarına pembe pembe kan gelmişti. Ellerini hareket ettirdikçe parmaklarındaki yüzüklerin taşları ışıl ışıl yanıyordu.

Yanında da orta yaşlı, tombul, kara gözlü, kara kaşlı — eski tabirle — hokka ağız ve hurma burunlu bir kadın vardı. Bu eskilerin «köşe lokumu» dedikleri tarzda etli canlı, beyaz tenli uzaktan insana yumuşaklık hissi veren bir kadındı. Halinde epeyce göze çarpan bir âdâlık vardı. Mirasyedi Süleymanın koluna girmişti. O gün eski arkadaşımla yalnız selâmlaştık. Ertesi günü büyük çınarın altında beni yalnız bulunca yanıma yaklaştı. Masama oturdu. Kahvelerimizi içerken — benim ondaki değişikliği merak ettiğimi anlamış olacak ki — macerasını şöylece anlatmağa başladı:

— Babadan kalma parayı son meteliğine kadar yedikten sonra ne hale geldiğimi bilirsin. Hattâ sana tramvayda ras geldiğim zaman iş aradığımı da söylemiştim sanırım. Bir gün hayır sahibi bir dostum bana iş yerine kendisine lüzumu olmayan köhne, eski sistem koskocaman bir daktilo makinesi verdi:

— Götür bunu Bitpazarında sat... Parasile birkaç gün geçinirsin... dedi.

İşte saadetinin ilk sermayesi bu köhne yazı makinesidir. Onu Bitpazarına götürüp satmadım. Biraz akıllıca davrandım. Şehrin bir köşesinde, resmi dairelerin civarında makinemi bir tahta gaz sandığının üzerine koydum. Daktiloluk etmeğe karar verdim. Vaktile, paralı zamanımda, dostlar alış verişte görsün diye bir yazıhane açmıştım. İşte orada daktiloda yazı yazmağa merak etmiştim. Eh biraz elim bu işe yatışmıştı. Şimdi para ile daktiloda arzuhaller yazacaktım.

Lâkin günler geçiyor, hiç bir müşteri çıkmıyordu. Artık bu işten de yaz geçip daktilo makinesini satmağa bile karar vermiştim. İşte bu sıralarda bir öğle üstü yanıma orta yaşlı, tombul, güzelce bir kadın yaklaştı. Çok babayani idi. Utangaçtı. Lâkırdı söylerken renkten renge giriyordu.

— Affedersiniz, dedi, bir arzuhal yazdıracağım... Yolunu yordamını bilmiyorum da...

Derdini anlattı. Bir veraset işi vardı. Yazdıracağı arzuhal da bu meseleye dair olacaktı. Yazmağa başladım. Fakat şayanı hayret!.. Bu tombul kadın yazdırdığı arzuhalde pek büyük paralardan bahsediyordu. Onun ölen kocasından büyük bir mirasa konduğu anlaşılıyordu. Herhalde bu kadın bizim «Hacı baba zengini» dediğimiz cinsten bir eski zaman tipi zengin adamdan dul kalmış olacaktı. Kendisi İstanbulun her tarafında sayısız emlâkten, dükkânlardan, hanlardan, hamamlardan, apartımanlardan bahsediyordu. Lâkin bu kadının işlerini takip edecek kimsesi yok mu idi? Sordum.

— Dünyada kimseciklerim yok!...dedi. kızararak önüne baktı. Sonra da ilâve etti:

— İşte ihtiyar bir koçam vardı. O da gözlerini kapayınca... Birşey değil hiç bu işlerden anlamam. Yol, iz, nizam, usul de bilmem.

O günü aklımın yattığı kadar ona işleri hakkında izahat verdim. Arzuhalini yazdım. Bütün bunlar için çıkardı bana bir lira verdi.

Bir iki gün sonra tekrar geldi. Bir tapu senedi işi için bir istida yazdırmak istiyordu. Bu pek büyük bir hanın tapusuna dairdi. Onu da yazdım. Benim makine başında çalışırken o yanımdaki küçük iskemlede oturuyordu. Ara sıra göz göze geliyorduk. Bu anlarda sanki bir kabahat yapmış gibi hemen gözlerini yere indiriyordu.

O günden sonra çok geldi. Doğrusunu istersen alaturkalığına, babayanlığına rağmen bu kadın benim hoşuma gitmeğe başlamıştı. Tatlı bir mahcubiyeti vardı ki, işte ben de buna bayılıyordum.

Onunla adamakıllı ahbap olmuştum. Hattâ bazı işlerini de takip ediyordum.

Artık hergün bir istida yazdırmak bahanesile bana uğruyordu. Hattâ bazen onun basit düşüncelerile bana bir takım uydurma arzuhaller yazdırmak istediğini anlıyordum. Bütün bunları beni görmek için yapıyordu.

Bir gün ona kendisini sevdiğimi söyliyecek oldum. Fena halde utandı. Nihayet:

— Ben öyle şeyden anlamam... dedi, Allahın emri, peygamberin kavli ile olursa o başka...

Zaten benim de istediğim bu idi. Evlendik. Şimdi çok mesudum. Paranın kıymetini de öğrendim. Öyle cebimdeki paraları çarçur etmiyorum. Karımın serveti tahminimden fazla çıktı. Vakıâ o biraz basit bir kadındı. Fakat ben kendisile meşgul oluyorum. Pekâlâ geçinip gidiyoruz işte...

Hikmet Feridun Es

Fenerli Melihin cezası tasdik edildi

Beden terbiyesi İstanbul bölgesi ceza heyeti tarafından 9 ay müddetle tecziye edilen Fenerbahçeli Melihin bu cezaya itiraz ettiğini ve itirazın istişare heyetinde tedkik edileceğini bildirmiştik. Haber aldığımıza göre dün bölge merkezinde toplanan istişare heyeti bu itirazı tedkik etmiş ve netiçede cezanın tasdikine karar vermiştir.

Dünkü mektep maçları yapılamadı

İstanbul maarif müdürlüğü tarafından tertib edilen ve dün Şeref stadında yapılması icab eden mektep maçları yağan yağmurlar dolayısile sahanın bozulması yüzünden yapılamamıştır

Kız voleybol maçları

İstanbul kız mektepleri voleybol lig heyeti başkanlığından: 16/12/940 pazartesi günü Eminönü Halkevi sasalonunda yapılacak maçlar: Boğaziçi lisesi - Cümhuriyet lisesi saat 14, Işık lisesi - İst. kız lisesi saat 14,30. Saha komiseri: Z. Akandere.

AKŞAM SPOR

Boks müsabakaları

10 çift boksör bugün Maksimde karşılaşıyor

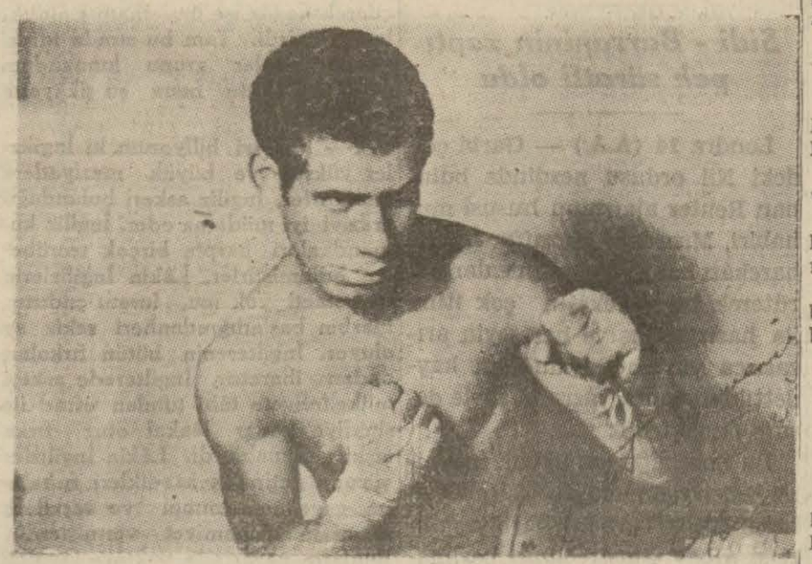

Galasaraylı Abdi ile karşılaşacak Kurtuluştan Edvard

Hasılatı Şişli Çocuk Esirgeme kurumuna terkedilmek üzere İstanbul boks ajanlığı tarafından tertib edilen boks müsabakaları bugün Maksim salonlarında yapılacaktır.

Mütareke yıllarının en parlak sporu olan ve son zamanlarda unutulmağa başlıyan bu spor şubemizdeki faaliyeti takdirle karşılarken gençlerimizin mücadeleci ruhuna çok uygun gelen bu branştaki kalkınmayı yerinde bir hareket olarak telâkki etmek lâzımdır.

Bir boksörde bulunması icab eden meziyetleri gözönünde tutarsak bu spor şubesine verilen ehemmiyetin ne kadar faydalı neticeler doğuracağını tahmin etmek güç değildir.

İşten anlayan arkadaşlar tarafından idare edilen İstanbul boksörleri dört ay gibi kısa bir zamanda Ankaralı boksörlerle iki müsabaka yaptılar ve her ikisini de kazandılar. Kendi aralarında müteaddid teşvik karşılaşmaları icra edildi. Nihayet bugün de bir hayır cemiyeti menfaatine Maksim salonunda dövüşeceklerdir.

Saat 14 de başlıyacak olan bubünkü müsabakalarda tam 10 çift boksör biribirile tutuşacak ve bunlardan ayrı olarak da son zamanlarda şehrimize gelen Romanyalı maruf boksörlerden Jorgelesko teknik dövüşmekle iştihar eden Galatasaraylı Muzaffer ile bir gösteriş müsabakası yapacaktır.

Bugün lig maçları yapılmıyor

Devamlı yağmurlardan stadlar oynanamıyacak vaziyete girdi

İstanbul 14 (A.A.) — İstanbul beden terbiyesi başkanlığından: Bir haftadanberi devam eden yağmurlar dolayısile stadlar oyun oynanmıyacak bir vaziyete geldiğinden bu pazar günkü futbol lig maçları tehir edilmiştir.

İkinci küme maçları da tehir edildi

Havaların bir haftadanberi yağışlı geçmesi yüzünden bugün Karagümrük ve Anadoluhisar sahalarında yapılması icab eden ikinci küme maçları tehir edilmiştir.

Senenin ilk kır koşusu

İstanbul atletizm ajanlığı tarafından atletler için hazırlanan kış programına göre senenin ilk kır koşusu bu sabah Şişli ile Tuğla harmanları arasında yapılacaktır.

Saat 10 da başlıyacak olan bu müsabaka birinci ve üçüncü kategori olmak üzere iki sınıf atlet arasında yapılacaktır. Birinci sınıf atletler 5000, ikinci sınıf atletler 3000 metre koşacaklardır. Ferdi kazananlara madalya, takım halinde kazananlara etander verilecektir.

Hendbol müsabakaları

Askeri liseler arasında tertib edilen hendbol müsabakalarına bu sabah Şeref stadında devam edilecek ve Kuleli ile Deniz harp okulu ve lisesi takımları karşılaşacaklardır.

Karagümrük stadyomu yapılıyor

Beden terbiyesi İstanbul bölgesi tarafından, Karagümrükte yapılacak stadyomun projesinin tanzimi için açılan müsabaka neticesinde, Dolmabahçe stadyomu mimarlarından B. Şinasi Şahingirayın projesi kabul edilmiştir. Şimdi, bu proje üzerinde bölge başkanlığınca ve jüri heyetince lüzum görülen bazı ufak tadilât yapılarak proje katî şeklini alacak ve kırk - kırk beş bin liralık ilk kısmı derhal ihaleye çıkartılacaktır. İlk ihale edilecek kısımda futbol sahasile koşu pistinin drenajlı ve fenni bir şekilde tanzimi ile, etraf duvarlarının ıslah ve inşası, giriş - çıkış kapı ve merdivenleri, bir kaç aded gişe ve soyunma mahalli bulunmaktadır.

Müteakib senelerde yapılacak ihale ve ilâvelerle bu stadyom takriben üç dört sene zarfında ikmal edilecek, beş - altı bin seyirci alabilecek tribünü, ayrıca ayakta duracak seyirci mahallerini, duvarları, tuvaletleri, soyunma odalarını, idare ve doktor odalarını ihtiva edecek bir duruma sahib olacaktır. Bir mıntaka stadyomu mahiyetinde olan Karagümrük stadyomu, bu semtin büyük bir ihtiyacını karşılıyabilecektir.

Basketbolda Kuleli - Maltepeyi yendi

Askeri liseler arasında yapılmakta olan basketbol müsabakalarına dün Beyoğlu Halkevi salonunda devam edilmiş ve Kuleli ile Maltepe takımları karşılaşmışlardır. Çok heyecanlı ve o nisbette sıkı cereyan eden müsabaka neticesinde Kuleli takımı 29-21 galib gelmiş ve bu suretle askeri liseler basketbol şampiyonası nihayet bulmuştur.

Şimdiye kadar cereyan eden müsabakalarda takımların aldığı puana nazaran Deniz harp oklu ve lisesi basketbol şampiyonu olmuş, Kuleli ikinci, Maltepe üçüncü gelmişlerdir.

ÂŞIK GARİP

Tefrika No. 151 Yazan: İSKENDER FAHREDDİN

Târanın arkasından Zübeyde de çekilip gitmemiş miydi?

Yoksa, bu Arap dilberi, çam sakızı gibi yapışarak, Âşık Garibi tekkeden ayırmağa muvaffak mı olmuştu?

Zübeyde, Karacaahmedden dönerken..

Serdengeçti Recep ayağa kalktı:

— Artık sular karardı. Belli ki, bunlar gelmiyecekler. Fena halde içim sıkıldı. Bundan fazla bekliyemem.

Diyerek, Kadırgadaki mahalle kahvehanesinden çıkıyordu.

Kapıdan geçerken tekrar sordu, kâhyanın ve nanımın Üsküdardan henüz dönmediklerini öğrendi.

Recep usta meraka düşmüştü. Sabahtanberi neden dönmemişlerdi acaba?

İşte birkaç gölge...

Acaba onlar mı geliyor?

Recep usta yolun üstünde durdu.

Ve kâhyanın sesini duydu

Konağın kapısına doğru yürüdü.

— Evet... Yanılmıyorum. Osman kâhyanın sesi. Arkadan da hanımı geliyor.

Kâhyanın yanına yaklaştı.

— Yahu nerelerdesiniz? Üsküdara gittiniz diye bekledim sizi. Ne var, ne yok. Âşık Garibi görebildiniz mi?

Kâhya:

— Hele otur biraz kahvehanede. Bir yorgunluk kahvesi içmek için geleceğim şimdi. Beni bekle... Konuşuruz, dedi.

Recep usta tekrar kahvehaneye döndü, oturdu.

— Kâhya çok heyecanlı. Fakat, hanım da neşesinden uçuyor. Herhalde hayırlı haberler var.

★

Biraz sonra Osman kâhya geldi, bir kahve ısmarladı ve Recep ustaya Üsküdarda olup bitenleri anlattıktan sonra:

— İki kadın adamakıllı dövüştüler. Bizimki galip geldi. Rum dilberini kaçırttı.

Dedi. Kahvesini içerken gülerek ilâve etti:

— Âşık Garibi yakında tekkeden çıkarıp buraya getireceğiz.

— Gözümle görsem inanmam. Çile dolmadan nasıl olur?

— Şeyhin altı ay için verdiği esmayı bir ayda çekmiş, bitirmiş. Çıktığı zaman görürsün!

Serdengeçti Recep bu hikâyeyi hayretle dinliyordu. Âşık Garib yakında miskinler tekkesinden çıkacak olursa, onu sevenlerin yapacağı bir iş vardı: Derhal memleketine göndermek.

Fakat, bu da kolay bir iş değildi. İstanbuldan Tiflise gitmek için dünyanın parası lâzımdı. Recep:

— Osman kâhya! dedi - Âşık Garib çıkarsa, sitti Zübeyde kendisile evlenmek niyetinde midir?

Osman kâhya güldü:

— Şüphesiz. Fakat, bu sefer işi adam akıllı perçinledi... Miskinler Âşık Garibi tekkeden bırakmak istemiyorlar. Zübeyde söz verdi... Üç gün sonra, cuma günü onu tekkeden çıkaracak.

— Tekkeden bıkmış mı?...

— Evet. Çilesini doldurmuş. «Ben vazifemi yaptım. Çilem bitti. Dünya ve cânan sevgisi tekrar içime düştü. Artık burada kalamam!» diyor.

— O halde hemen çıkarmalı. Bu fırsatı kaçırmağa gelmez.

— Dedim ya. Cuma günü çıkaracağız. Ve o gece hemen nikâh kıyılacak.

Recep usta birdenbire şaşaladı:

— Bu kadar çabuk mu?

— Zübeyde onu aylardanberi arıyordu. Şimdi ele geçirdi. Peşini bırakır mı sanıyorsun?

— İyi amma, Âşık Garibin Tiflise gideceğini unuttunuz mu?

— Adam sen de. Biz onu çabuk kandırdık... Yedi sene bir kadın, erkeği beklemez dedik. Zübeyde onu ne yapıp yapacak, Tiflise gitmekten alıkoyacak.

— O halde bizi de nikâh şerbeti içmeğe çağırırsınız, değil mi?

— Dostlara nikâhtan bir gün sonra şerbet ikram edeceğiz. Nikâh hemen o gece ve acele olarak kıyılacağı için, nikâhta bulunmak üzere kimseyi davet etmiyeceğiz.

***

«Şahsanem»in kanlı gömleği!

Üç gün sonra...

Cuma günü, öğle vakti. Miskinler tekkesine giden Zübeyde, Âşık Garibi tekkeden çıkarmak için, şeytanın aklına gelmeyen hilelere baş vurmuştu.

Osman kâhya, o gün pek kalabalık olan tekke kapısında bekliyordu. Aptal Cemal:

— Nihayet onu kandırmağa muvaffak oldunuz. Buradan çıkarıyorsunuz. Fakat, bu işe Allah razı değildir. Garib, verdiği sözü tutmadı. erenlere karşı yalan söyledi. Bu hareketinin cezasını çekecektir.

Diyordu. Osman kâhya bu sözlere aldırmadı. Âşık Garibi çilehaneden çağırttı.

Garib o gün çok meyustu:

— Bugün ben bir kara haber alacağım.

Diye söyleniyordu. Zübeyde:

— Üzülme, dedi. Amasyanın bardağı... Biri olmazsa, biri daha. Dünyada seni Şahsanemden daha derin bir aşkla seven kadın işte şimdi karşında duruyor.

Ve elindeki bohçayı açarak, kanlı bir gömlek çıkardı:

— Tiflisten gelen yolcular Şahsanemin kanlı gömleğini getirdiler. Onu köyden köye giderken kurtlar parçalamış. Babası: «Âşık Garibi İstanbulda gören olursa, kızımın gömleğini ona versin.» demiş.

Âşık Garib birdenbire sapsarı kesildi ve dizlerinin bağı çözüldü. Kapının önündeki basamağa çöktü:

— Ne diyorsunuz, sevgilimi kurtlar mı parçalamış?!

Diyerek kanlı gömleği aldı ve ağlamağa başladı.

— Gerçek, bu gömlek onun olmalıdır. Zira, göğsündeki oyalar Tiflis işidir. Bu dikişi burada kimse dikemez.

Dedi, gömleği yüzüne gözüne sürerek bir hayli dövündükten sonra:

— Hak böyle istemeseydi, ben paramı çaldırmazdım. Kemerimi doldurmuşken, yola çıkıp cânan iline giderdim. Tanrı onu öldürecekmiş... Ben de buralarda sürünecekmişim. Mukadderata karşı ne denir?

Diyor ve Zübeydenin yüzüne bakmağa cesaret edemiyordu. Kulağında bir ses duyar gibi oluyordu. Bu ses, ona:

— Haniya, bana söz vermiştin... Neden başka bir kadının yüzüne bakıyorsun... Şahsanemini ne çabuk unutuyorsun?

Diyor gibiydi.

Zübeyde bir aralık, alevler saçan uzun kirpikli siyah gözlerini Âşık Garibe çevirdi:

— Haydi, Âşık Garib! Seni almağa geldim. Sana güzel bir ev hazırladım. Bu sefalet yuvasından seni kurtarmadan bir yere gitmiyeceğim. Şahsanemi günler geçtikçe unutursun! Dünyada unutulmayan bir acı, arkada kalmayan bir ıztırap var mıdır?

Âşık Garib şaşkın şaşkın Zübeydenin yüzüne baktı. Bu bakış, onu yeni sevgilisinin kucağına atmağa kâfi gelmişti.

Zübeyde, güneşin cazibesine tutulmuş bir yıldız gibi, Âşık Garibi çarçabuk kendine çekmiş, avlamıştı.

Garib merdivenden bahçeye indi.

Onu bahçede bekleyen birçok ziyaretçiler vardı:

— Ayol, onu bırak da, biraz da biz elini öpüp duasını alalım.

Diyenlerin sayısı gittikçe çoğalıyordu.

Zübeyde Karacaahmede araba ile gelmişti. Garibe:

— Haydi yürü Garibim! dedi. Bu kadınlar seni burada, kedilerin bir kuş üzerine saldırması gibi, bir anda tutup parayalayacaklar... Hemen arabaya atlıyalım... Ve miskinler arasından uzaklaşalım.

(Arkası var)

Tefrika No. 15

Kadının Zaferi

Müellifi: P. de Coulevain Tercüme eden: (Vâ - Nû)

Bayan Ronald'ı memnun eden ve vikont'un hayretini mucip olan: Dora o gece az konuştu.

Genç kız, hazırunu tedkikle meşguldü. Annie'den daha küçük olduğu için bu kadını şimdiye kadar tanıyamamıştı. Fakat anneleri ahbaptı. Markizden bahsedildiğini çok işitmişti. Mütevazı şıklığı, vakarı hoşuna gidiyordu. Düşünüyordu ki bu kadın Amerikanın itibarını ecnebi memleketlerde yükseltiyor.

Ev sahibi erkek, onu daha ziyade alâkalandırdı. Asîl bir insanı ömründe ilk defa görmekteydi. Şaşılacak şey de, kendisinin pek modern olmasına rağmen birdenbire bu esaletin cazibesine yakalanmasıydı. Marki, ince tipile, uzaklara bakıyormuş hissini veren derin gözlerile onu cidden hayran edecek gibiydi.

O akşam her nedense sinirliydi. Garip bir surette dalgındı. Karısı kendisine mütemadiyen ayni suali tekrarlamak mecburiyetinde kaldı. Lâtif bir tatlılıkla bunu yapıyordu. Ve erkek kendine her gelişinde itizarda bulunuyordu.

Bu teferrüattan hiç biri Dora'nın nazarından kaçmadı. Yemekten sonra bayan Ronald, marki Jacques d'Anguilhon'u bir köşeye çekti.

Kendisine:

— Biliyor musunuz? — dedi. — Newport'dan böyle çabucak ayrılmanızdan dolayı sizi bir türlü affedemedik. Yoksa sevmediniz mi orasını?

— Doğrusunu isterseniz, Hayır... Pek fazla lüks, pek fazla gürültü ve şa'şaa var. Hindular buraya «Sükûn adası» demişler ve bura tabiatine en yakışan da öyle olmakmış. Modern hayat Newport'a uymamış hissine kapıldım. O sıkışık binalar, cadde ve meydanlar kadar kalabalık olan o plâjlar bana pek mantıksız ve zevksiz göründü. Birkaç mil ötede mükemmel bir dekor ve sükût olduğunu düşündükçe...

Baron Kéradieu:

— Sükût mu?... — dedi. — Amerikalıların henüz sükûta muhtaç olmadıklarının farkında değilsin galiba?...

— Evet... Doğru... Saçmalıyorum...

Vikont:

— Bahsettiğiniz bu Newport bizim plâjlar gibi değil mi? - diye sordu.

— Evet... Fakat namütenahî derecede daha parlak... Burası Birleşik Cümhuriyetlerin gurur panayırı!... Küreiarz üzerinde en fazla eğlenilen ve en fazla flört edilen yer bu noktadır.

Marki Verga:

— Ve, en güzel kadınlara burada raslanır! - diye ilâve etti.

— Doğru... Avrupada yalnız İngilterenin Brighton plâjı Newport'la kıyas olunabilir. Fakat Büyük Britanyanın meşhur kumsalında fakir ve fena giyinmiş gimseler vardır. Halbuki Amerikanınkinde her şey birinci sınıftır. Tabloda bir tek leke mevcud değildir.

Jacques:

— Eğer öyleyse, orada çalışanların ve hizmet görenlerin manzarası yürekler acısıdır.

— Öyle... Fakat bunları kim düşünür. Beni sorarsanız hayatımın on beş gününü Newport'da geçirdim. Çocukların gürültüsü içinde kafası şişmiş büyük bir insanın yorgunluğu ile oradan ayrıldım. Geçen yaz d'Anguilhon ve ben Kanada'ya kaçabildiğimiz için yüreklerimizde bahtiyarlık hissettik.

Jacques:

— Cidden... — dedi. — Kanada, bana tam mânasile istirahate elverişli bir memleket hissini verdi. Kebet şehri, geniş damlarile, manastırlarile kiliselerile bende eski Fransız taşra şehirlerinin intibaını bıraktı.

Annie gülmeğe başladı.

— İşitiyor musunuz?... — dedi. — Bu zevat yenilik olsun diye dünyanın tâ öteki ucuna kaçıyorlar. Aradan bir müddet geçtimiydi de, memleketlerine benziyen köşeleri arıyorlar. Bulunca memnun kalıyorlar.

— Doğru... Kanadalılarda Fransız hususiyetini görmek çok hoşuma gitti... Memleketimizin pek çok eski âdetlerinin hâlâ orada yaşadığına şahid olmak beni mütehassis etti.

Ev sahibesi birdenbire kapıya doğru bakarak:

— A... — diye haykırdı. — de Limeray!

Arkası kapıya dönük olan Hélène, bu ismin telâffuz edilmesi üzerine, ansızın geri döndü. Gelen, hakikaten «prens» ti... Genç kadın, kardeşine ve Dora'ya esefle baktı.

Annie, yeni gelene:

— Sizi göremiyeceğimden korkuyordum... — dedi. — Doğrusu pek müteessir olurdum. Zira bugünkü poker ciddîdir; Amerikalılar dolu...

Bunun üzerine, genç kadın, kontu vatandaşlarile tanıştırdı. «Prens», dikkatini celbetmiş olan ecnebilere bu dost evinde rasladığı için hem şaşırdı, hem memnun oldu.

Hélène'in önünde derin bir reverans yaparak:

— Bu akşam böyle talihli olacağımı pek ummuyordum! — dedi. — Fakat biraz da ümid etmemiş değildim. Zira ekseriya tesadüf edilen kimselerle nihayet tanışıldığına ötedenberi dikkat etmişimdir.

Annie, mütehayyir:

— Bayan Ronald'a sık sık mı raslamıştınız? - diye sordu.

— Evet... Birçok seferler... Tesadüf mü, bilmem, ayni lokantalarda yemek yedik... Hattâ dün Café de Paris'de masalarımız yanyanaydı.

Hélène'in telâşı belli olacak derecede arttı.

Dora, cesaretle birdenbire soruverdi:

— Siz ingilizce anlar mısınız?

— Evet efendim... Ve bu lisan dünkü kadar asla işime yaramamıştır...

Kont bu sözleri ince bir istihza ile ve gülümsiyerek söyledi.

Vikont, miyopluğuna rağmen her şeyi görenlerden ve sezenlerden olduğu için, genç kızın dün bazı potlar kırdığını farketti.

Alaycı alaycı:

— Umarım ki, kont, dün ancak hoş sözler işitmişsinizdir... Zira, kulak misafiri olduğumuz şeyler eksoriyetle zevkimizi okşamaz.

— Hoş onlanlarını da işittim, ciddî tenkidler de... Bilhassa pek istifade edeceğim mütalâalardı... Öğrendim ki, bir insanın karakterini, hattâ sevdiği yemekleri sırtına bakarak kestirmek kabilmiş... Fransızların bıyıkları, eski asırlara aidmiş ve böylelikle millettaşlarımız garip ve modası geçmiş bir manzara arzediyorlarmış... (Arkası var)

Günlük Borsa

14 Kânunuevvel 1940	L.K.
% 7,50 938 Türk borcu I. II. III.	19.—
» » 938 ikramiyeli	19.60
» » 938 ikramiyeli Ergani A. B. C.	19.85
» 7 934 Sıvas-ErzurumD.Y.I.	20.35
» » 934 Sıvas - Erzurum 2-7	19.12
» 2 932 Hazine bonoları	59.—
» » 938 » »	52.25
Kuponsuz demiryolu tahvili I-II	39.20
Kupon kesik	38.10
A. Demiryolu mümessil senet	37.10
T. C. Merkez bankası	108.50
T. İş bankası (nama muharrer)	9.—
T. İş bankası (hamile ait)	9.20
T. İş bankası müessis hissesi	95.—
A. demiryolu şirketi (% 60)	22.85
A. Demiryolu şirketi (% 100)	37.50
Eskihisar Çimento şirketi	8.25
Kredi Fonsiye 1903	113.—
» » 1911	109.
» » Amorti	56.—
» » Kupon	1.30
Türk altını (Reşad)	22.65
Külçe altını 24 âyar 1 gramı	2.63
Osmanlı bankası (Banknot)	2.30
Londra üzerine 1 Sterlin	5.24
Nevyork üzerine 100 dolar	132.20
Cenevre üzerine 100 Frank	29.6875
Atina üzerine 100 Drahmi	0.9975
Sofya üzerine 100 leva	1.6225
Madrid üzerine 100 Peçeta	12.9375
Budapeşte üzerine 100 Pengö	26.5325
Bükreş üzerine 100 Ley	0.625
Belgrad üzerine 100 Dinar	3.175
Stokholm üzerine 100 Kuron	31.005

BULMACAMIZ

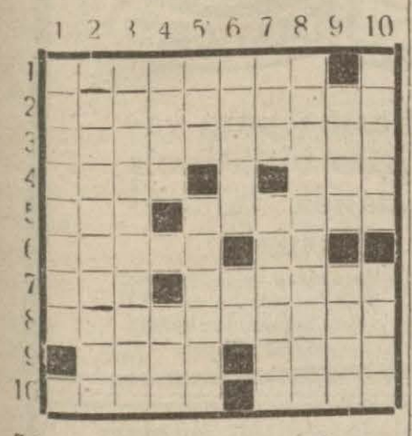

Soldan sağa ve yukarıdan aşağı:
1 — Bir İtalyan mareşalı.
2 — Tenzil etmek.
3 — Zurnacıya arkadaşlık eder.
4 — Erkek evlâd - Bir göz rengi.
5 — Başına «A» gelirse mandra olur - Bir ölçünün yüzde biri.
6 — Bolarmış - Nida.
7 — Sonuna «N» gelirse reklâm olur- Bir kadın ismi.
8 — Bir yumurta yemeği tenavül eden.
9 — Başına «T» gelirse yükselme olur - Otlak.
10 — İzaz - Lâakal.

Geçen bulmacamızın halli
Soldan sağa ve yukarıdan aşağı:
1 — Başmakale, 2 — Anailebaba, 3 — Şaşkın, Fes, 4 — Mika, Amade, 5 — Ali, Erazil, 6 — Kenar, Ca, 7 — Ab, Macuncu, 8 — Lafazanlar, 9 — Ebedi, Caka, 10 — Asel, Ural.

ANKARA RADYOSU

15 kânunuevvel pazar öğle ve akşam
12,30 Program, 12,33 Tek ve müşterek şarkılar, 12,50 Haberler, 13,05 Kadın küme heyeti, düğün türkülerinden örnekler 13,25 Salon orkestrası, 18.03 Caz orkestrası, 18,50 Saz eserleri ve muhtelif şarkılar, 19,30 Haberler, 19,45 Fasıl heyeti, 20,15 Tanınmış filim parçaları (Pl.), 20,30 Ulusal ekonomi ve arttırma kurumu adına gümrük ve inhisarlar vekili B. Raif Karadeniz tarafından konuşma, 20,45 Seçilmiş şarkı ve türküler, 21,15 Konuşma, 21,30 Oda musikisi, 22 Meşhur caz orkestraları (Pl.), 22,30 Haberler, Spor servisi Ankara sonbahar at yarışları neticeleri, 22,50 Dans müziği (Pl.)

16 kânunuevvel pazartesi sabahı
8 Program, 8,03 Haberler, 8,18 Hafif müzik (Pl.), 8,45 Ev kadını.

AKŞAM
Abone ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1400 kuruş	2700 kuruş
6 Aylık	750 »	1450 »
3 Aylık	400 »	800 »
1 Aylık	150 »	— »

Posta ittihadına dahil olmıyan ecnebi memleketler: Seneliği: 3600 altı aylığı 1900 üç aylığı 1000 kuruştur.

Telefonlarımız: Başmuharrir: 20565 Yazı işleri: 20765 — İdare 20681 Müdür: 20497

Zilka'de 15 — Kasım 38

	İm.	Gü.	Öğ.	İki.	Ak.	Yat.
E.	12,50	2,37	7,28	9,48	12,00	1,39
Va.	6,31	8,18	13,09	15,29	17,41	19,20

İdarenane: Babıâli civarı Acımusluk sokak No. 13

Lokman Hekim
(Dr. HAFIZ CEMAL)
Dahilive mütehassısı
Divanyolu 104
Muayene saatleri Pazar hariç her gün 2,5-5 Salı, Cumartesi, 9,5-12 fukaraya . T. 22398

AKŞAMIN KÜÇÜK İLÂNLARI

KÜÇÜK İLÂNLAR
Fevkalâde ahvalin devamı müddetince gayri muayyen günlerde haftada iki veya üç defa neşredilecektir.

1 — İŞ ARIYANLAR

GÜNDE (1) LİRA YEVMİYE İLE — Hususi ve resmi memurluklarda bulunmuş her türlü muameleden anlar bir genç kendi yazı makinası ile birlikte çalışmak için büro veya buna mümasil yerlerde iş aramaktadır. Akşamda H.B. rümuzuna müracaat. — 1

AVRUPADA TAHSİL GÖRMÜŞ — Genç bir makine mühendisi iş aramaktadır. Akşamda H. A. T. rümuzuna mektupla müracaat. — 1

İŞ ARIYOR — Yüksek ticaret mektebine devam eden bir genç boş vakitlerinde çalışmak üzere ehven ücretle münasip bir iş arıyor. Akşam gazetesine N. N. rümuzuna mektup gönderilmesi. — 2

2 — İŞÇİ ARIYANLAR

BİR MAKİNA RESSAMI ALINACAK — İzmitte çalıştırılmak üzere bir makine ressamı alınacaktır. Askerlikle ilişiği olmıyan taliplerin evrakile birlikte İzmitte harp silâh ve vasıtaları komutanlığı ikinci şubesine müracaatları. — 1

DAKTİLO ARANIYOR — Eski yazıyı okuyan bir bayan daktilo aranıyor. Bahçekapı Anadolu han No. 11 e sabahtan saat 13 e kadar müracaat. — 2

ECZACI ARANIYOR — Pratiği kuvvetli san'ate vakıf bir eczacının yazı ile İstanbul 130 posta kutusuna müracaatı. — 5

EV KADINI — Bir evin umuru hususile meşgul olacak iyi aileden görgülü hüsnü ahlâk sahibi bir bayana ihtiyaç vardır. S. B. rümuzu ile Posta kutusu 393 İstanbul adresine yazılması. — 1

3 - SATILIK EŞYA

HUSUSİ ELDEN — Tablo - yazı mobilya, antika eşya satın alınır. Vasıta kabul edilmez mektupla müracaat. Beyoğlu posta kutusu 2163 — 4

SATILIK KAPTIKAÇTI — 36 model Ford markalı lâstikleri karoseri mücedded Adapazar otomobil tamircisi İbrahim Dizere müracaat. — 3

PFAFF VE GUTMANN DİKİŞ MAKİNELERİ — Fabrika fiatına satılıktır. Yemiş Zindankapı caddesi No. 68 her gün müracaat. — 1

160 LİRAYA — Çapraz telli şık bir Alman piyanosu satılıktır. Kadıköy, Yeldeğirmeni sokak Ali Riza Apt. 31, 2 ci kat sabanları saat 2 ye kadar kabul edilir. — 1

4 — Kiralık - Satılık

KİRALIK: KONFORLU ve KİRASI UCUZ APARTIMAN — Şişlide tramvay caddesinde 302 No. lı **MENEKŞE** apartımanının bütün esbabı istirahati havi: Güzel nezaretli, bol güneşli, otomatik banyolu 4 No. lı dairesi çok ucuz fiatle kiralıktır. Görmek istiyenleri kapıcı her zaman gezdirir. — 6

SATILIK MÜLK — Fevkalâde nezaret ve 2000 metre arsası olan bir iradlı akar satılıktır. Görmek isteyenler, Uzunçarşıbaşı İsmetiye caddesinde 16 numarada Yahyaya müracaat edebilir. — 2

DEVREN KİRALIK APARTIMAN DAİRESİ — Taksim bahçesi karşısında Çınar apartımanının 12 numarası 35 liraya devren kiralıktır. 4 oda, kalorifer daimî sıcak su içindekilere müracaat. — 2

BÜYÜKADADA — Bahçe içinde biri 6 odalı, biri 2 odalı güzel evler satılıktır. Satış bedeli 5000 liradır. Galatasaray lisesi karşısında No. 184 Emlâkiş. Telefon: 49010 — 2

PANGALTIDA — Kârgir iradlı iki ev bir mağaza ve bir garaj satılıktır. Satış bedeli 10,000 liradır. Evler ifraz olunabilir. Galatasaray lisesi karşısında 184 No. Emlâkiş. Tel.: 49010 — 2

DAVUDPAŞADA — Şimendifer hattı üstünde denize tamamen hâkim ahşap altı odalı ev 1300 liraya satılıktır. Galataarsay lisesi karşısında 184 No. Emlâkiş. Telefon: 49010 — 2

KASIMPAŞADA — Meydanda 16 odalı kâgir bir evle 6 dükkân 700 liraya satılıktır. Galatasaray lisesi karşısında 184 No. Emlâkiş. Tel: 49010 — 2

FENERYOLUNDA — İstasyona çok yakın bir mevkide Çamlı bahçe içinde muntazam ve mükemmel bir köşk 7000 liraya satılıktır. Apartıman tarzında kullanılabilecek olan bu köşkte istirahatı mutlaka temin edilebilir. Galatasaray lisesi karşısında No. 184 Emlâkiş. Telefon: 49010 — 2

KADIKÖYÜNDE — Haydarpaşa rıhtım caddesinde ayda on beş lira kira getiren üzerinde odaları bulunan dükkân 2500 liraya satılıktır. Galatasaray lisesi karşısında 184 No. Emlâkiş Telefon: 49010 — 2

BEYOGLUNDA — Merkezi bir yerde 4 kat üzerine dokuz odalı kâgir bir ev satılıktır. Satış bedeli 8000 liradır. Kayıd No. 230 Galatasaray lisesi karşısında 184 No. Emlâkiş. Telefon: 49010 — 2

KÜÇÜKYALIDA — Küçükyalı ile Bostancı arasında asfalt üzerinde denize hâkim bütün konforü havi altı odalı güzel bir villâ satılıktır. Ayrıca garajı vardır. Bahçesi 1327 M2 dır. Galatasaray lisesi karşısında No. 184 Emlâkiş. Telefon: 49010 — 2

MECİDİYEKÖYÜNDE — Asfalt üzerinde konforlu beş odalı apartıman kiralıktır. Galatasaray lisesi karşısında No. 184 Emlâkiş Telefon: 49010 — 2

SUADİYEDE — Şimendifer hattı boyundaki Suadiye camiinin sokağında denize, trene nazır köşke aid üç dönüm bahçesinden istenildiği yerden ifraz edilerek bir dönüm miktarı satılacaktır. Galatasaray lisesi karşısında No. 184 Emlâkiş. Tel. 49010 — 2

ANKARADA — Çankaya Yenişehir Kızılırmak sokağında mükemmel konforlü iki daireli bir apartıman ile 515 M2 arsası satılıktır. Tahriren izahat verilebilir. Galatasaray lisesi karşısında No. 184 Emlâkiş Telefon 49010 — 2

İZMİRDE — Karşıyakada istasyonun karsısında mükemmel bir ev satılıktır. Yazı ile istenilen malûmat verilebilir. Galatasaray lisesi karşısında No. 184 Emlâkiş Telefon: 49010 — 2

BURSADA — Çelik palas yanında vasi bahçeli mükemmel iradlı bir köşk satılıktır. Yazı ile izahat verilebilir. Galatasaray lisesi karşısında 184 No. Emlâkiş. Telefon: 49010 — 2

SUADİYEDE — Bir kat üzerinde 4 oda bir hol mermer banyolu 1 dönüm bahçesi bulunan bütün konforü haiz ve bahçesinde birçok meyvası olan ev 8500 liraya satılıktır. Galatasaray lisesi karşısında 184 No. Emlâkiş Telefon: 49010 — 2

ORTAKÖYDE — Gayet güzel bahçeli ve iyi manzaralı döşemesi parke olan 70 lira kira getiren bir ev satılıktır. Galatasaray lisesi karşısında 184 No. Emlâkiş Telefon: 49010 — 2

SOFULARDA — Fatih ile Aksaray arasında Sofular caddesinde 3800 M2 arsa metre karesi iki buçuk liraya satılıktır. Galatasaray lisesi karşısında 184 No. Emlâkiş Telefon: 49010 — 2

MOBİLYALI ODA ARANIYOR — Beyoğlunda, İstanbulda iyi bir aile nezdinde pansiyoner olarak bir kaloriferli veya kalorifersiz oda aranıyor Yabancı lisanlarla da konuşur. Akşam gazetesinde «Üniversiteli»ye müracaat. — 2

12800 LİRAYA ACELE SATILIK APARTIMAN — Kurtuluş Çifte fırın Şahin sokak No. 28 tramvay istasyonu Çifte fırınların hemen arkasında yeni en son sistem gömme banyoları her türlü konforu havi üç katlı üçer oda bir salon iradı 1020 lira. — 3

BEYOĞLU BALIKPAZARINDA — 5 katlı 1 apartıman altında 2 dükkân 1 marangoz fabrikası ve 1 gazino acele satılıktır. Müracaat Taksim Şehit Muhtar caddesi Sefa palas apar. Altında No. 4 Veli Özder.

SATILIK UCUZ ARSA — Samatyada Hacı Hüseyin mahallesi camii şerif sokak 14-1 numaralı 3000 metre murabba mesahai sathiyesinde bir kıta arsa ucuz fiatla satılıktır. (Yeni çapı mevcuttur). isteklilerin Akşamda M. N. rümuzuna müracaatları. — 2

PARANIZI ALTINA TEBDİL İÇİN — Göztepede nezaretli asfalt yola bir dakika kumpanya suyu, elektrik, kuyusu mevcud 25 dönüm arsa okazyon satılıktır. İfraz edilirse mühim kâr temin edilir. Civarındaki arsaların yüksek fiati hayreti efzadır. Telefon: 52,153 müracaat.

SATILIK — Bir apartımanın kalorifer tesisatını temin edebilecek sıcak su tertibatını havi komple ve yemek ısıtmağa mahsus radyatör ve 185 dilimden ibaret faal bir halde olan kalorifer tesisatı kazan ve borularile birlikte satılıktır. Taliplerin 81333 telefon numarasına ve görmek isteyenler pazar günleri Harbiye Sipahiocağı karşısı No 251 gelmeleri. — 1

ERENKÖYDE SATILIK — Müfrez arsalar tramvay caddesine 100 metre mesafede denizi görür arsalar satılıktır. Saray sinemasında bay Hayatiye müracaat. — 1

SATILIK KÂGİR DÜKKÂN VE İMALÂTHANE — Fatihde Sofular caddesinde 86, 86/1 numaralı kâgir kömürcü dükkânı, içinde bahçede dokuma imalâthanesi, bahçe etrafında ikamete mahsus dokuz oda kömürcü dükkânı üstünde ayrıca ikamete mahsus yer ve sair müştemilât. Fabrikaya elverişlidir. Sağlam ve peşin iradı 444 liradır. Son fiat 3500 lira gezmek için mahalline, pazarlık için Galatada Ada han sahibine müracaat. Tel: 81449 — 1

SATILIK KÂGİR EV — Beyoğlunda Yenişehirde Vişne sokağında 17 No. lu 4 oda 3 sofa 3 helâ ve mutfak kuyu ve müştemilât üç kat maktuan 1000 lira 500 lirası peşin diğer 500 bir sene sonra verilebilir. Gezmek için içindeki kiracıya pazarlık için Galata Ada han sahibine müracat. Tel: 81449 — 1

SATILIK YENİ EV — Boğaziçi Tarabyada Beyoğlu caddesi Hamidiye çeşmesi yanında 4 No. lu üç kat 6 oda, 1 taşlık, 2 sofa 3 helâ, mutfak, tulumba ve elektrik yalnız bir katı yazlık 100 lira kira getirir. Gezmek için içindeki kiracı madam Sofyaya pazarlık için Galata Ada han sahibine müracaat Telefon: 81449 — 1

DEVREN KİRALIK BİR DİŞ MUAYENEHANESİ ARANIYOR — Muayenehanesini âletli veya âletsiz olarak devretmek istiyen diş tabipleri ile muayenehaneye elverişli iyi bir mevkide müstakil iki oda kiralamak istiyenlerin posta kutusu 148 e bildirmeleri.

SATILIK BAHÇELİ GAZİNO — Şişlide tramvay caddesi Fransız hastanesi karşısında tramvay durak yerinde (Şişli aile bahçesi) demekle maruf kâgir büfe, şano, iki helâ, iskemle ve masa koymaya mahsus depo, bahçede havuz, muhtelif zinet ağaçları, terkos ve elektrik tesisatı ve ceryanı mevcut (500) lira irat getirir iki yüzlü bahçeli gazino acele ve ucuz satılıktır. Yazlık sinema da yapılır. Gezmek için ayni mahalde bakkal Todoriye ve pazarlık için Galata Ada han sahibine müracaat. Telefon: 81449 — 1

KİRALIK YAZIHANE ARANIYOR — Karaköy civarında temiz, asansörlü bir handa aydınlık ve havadar iki odalı bir yazıhane aranıyor. Karaköy palas beşinci kat 22 No. ya müracaat. — 1

KELEPİR APARTIMAN — Beyoğlu santral bir mevkide senevî 4700 lira irad getirir. Nezaret ve konförü mevcuttur. Fiat 55 bin lira, müracaat Beyoğlu Ağacami İstiklâl caddesi No. 153/3 Bay Orestiye.

SATILIK APARTIMAN — Şişlide konforü havi modren ve tarzı inşası çok mükemmel bulunan bir apartıman 18 bin liraya satılıktır. Senelik varidatı 1500 liradır. Müracaat: Beyoğlu Ağacami İstiklâl caddesi No. 153 birinci kat bay Oresti.

SATILIK APARTIMAN — Taksimde senelik iradı 4 bin lira. Tam konförlü fiyat 48 bin liradır. Müracaat: Beyoğlu İstiklâl caddesi No. 153 birinci kat Oresti

SATILIK APARTIMAN — Şişlinin mutena bir yerinde inşaatı fevkalâde mükemmel yedi daireli bir apartıman acele satılıktır. İsteklilerin her gün saat 11 den 13 e kadar Galatada Nur hanında 12 nu. da Osman Nurettin Katırcıoğluna müracaatları. Telefon: 42910

SATILIK EV — Çanakkale Cevadpaşa mahallesinde kâgir ev satılıktır. Ayni mahallede Hamam sokak 12 numarada bay Mehmede müracaat.

5 — MÜTEFERRİK

FRANSIZCA DERSLER — İkametgâhınızda amelî ve nazarî fransızca dersleri ehven fiatla verilir. Akşam gazetesinde J. D. ye ve yahut 60656 ya telefonla müracaat. — 6

LİSE, ORTA — İmtihanlarına hazırlayan riyaziye, fizik, kimya, Fransızca dersleri ehven fiatle türkçe ve fransızca olarak verilir. Talebe evlerine de gidilebilir. Akşamda: «T. B. S.» rümuzuna mektupla müracaat. — 1

ALMANCA DERSLERİ — Usulü tedrisi mükemmel olan bir Alman bayanı almanca dersleri vermektedir. Pazar günlerinden maada saat 14 - 18 e kadar Beyoğlu İstiklâl cadde. 133 numaralı Hasan Bey apartımanı ikinci merdiven birinci kat No. 6.

ALMANCA DERSLERİ — Bir Yugoslavyalı bayan çocuklara, lise ve üniversite talebesine ve büyüklere hususi almanca gramer, edebiyat ve muhavere dersleri verir. Grup halinde 3-6 talebe kabul eder. Fiatler ehvendir. Almanca ders mukabilinde kiralık bir piyano aranmaktadır. Akşamda Erfolg rümuzuna mektup gönderilmesi. — 2

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ
Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan karilerimizden
Ş. K. — M. A. — K. M. —
M. N. F. — Bay A. — H. T. —
namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldırmaları mercudur

ANAPİYOJEN
Dr. İHSAN SAMİ
İstreptokok, İstafilokok, pnömokok, koli, piyosiyaniklerin yaptığı çıban, yara akıntı ve cild hastalıklarına karşı çok tesirli taze aşıdır.

Avukatın kitabı
Yazan :
ALİ HAYDAR ÖZKENT
Avukatlığın eski ve yeni dünyadaki tarihinden, islâmdan bugüne kadar memleketimizde geçirdiği safhalardan vesikalarile bahseder. Türkiyede nasıl avukat olunduğunu, staji, avukatların hak ve imtiyazlarını, vecibe ve mesuliyetlerini, müdafaa usulünü, eski ve yeni adli hitabeti, baroların teşkilâtını, mürakabe, kaza haklarını, itiraz yollarını anlatan adli, ilmi, edebi kıymeti haiz büyük çapta bir ana eseridir. Yalnız avukatlar ve hukukçuların değil, münevver her vatandaşın okuması için ince harflerle basılmış büyük 838 sahifelik eser **İki Liraya** satılmaktadır. Her kitabcıda bulunur.

Kadıköy İkinci Sulh hukuk hâkimliğinden:

Kadıköyünde Misakı milli sokağında 27 numaralı hanede mukim iken 4/12/940 gecesi ölen ve terekesine hâkimliğimizce el konulan Yordanoğlu Lefterin mirascılarının tarihi ilândan itibaren 3 ay içinde ve borçluların bir ay içinde evrakı müsbitelerile birlikte müracaat etmeleri, müracaat etmeyen alacaklılar hakkında K. M. 569 ncü maddesi hükmünün tatbik olunacağı ilân olunur. (11832)

GENÇ
Görünmek İsteyenlere

50 YAŞINDAKİ KADINLAR, NASIL 35 YAŞINDA GÖRÜNEBİLİYORLAR?
Meşhur bir cild mütehassısı tarafından keşif, sağlam ve genç bir cildin unsurlarına müşabih olarak genç hayvanların cild hüceyrelerinden kemali itina ile istihsal ve (Biocel) tâbir edilen yeni ve kıymetli cevher, cildin unsuru olan pembe renkteki Tokalon Kremi terkibinde mevcuttur. Her akşam kullanınız, uyuduğunuz her dakika esnasında cildiniz bu kıymetli cevheri massederek besler ve her sabah kalktığınızda cildinizin daha beyaz, daha taze olduğunu göreceksiniz. Gündüzleri de beyaz (yağsız) Tokalon kremini kullanınız. Bu basit tedavi ve itina sayesinde bütün kadınlar 10 - 15 yaş gençlesebilir ve şayanı hayret bir cild ve tene malik olabilirler.

Böbreklerden idrar torbasına kadar yollardaki hastalıkların mikroplarını kökünden temizlemek için HELMOBLÖ kullanınız.
HELMOBLEU
Böbreklerin çalışma kudretini arttırır, kadın, erkek idrar zorluklarını, eski ve yeni belsoğukluğunu, mesane iltihabını, bel ağrısını, sık sık idrar bozmak ve bozarken yanmak hallerini giderir. Bol idrar temin eder. İdrarda kumların, mesanede taşların teşekkülüne mâni olur.
DİKKAT: **HEMOBLÖ** idrarınızı temizliyerek mavileştirir.
Sıhhat Vekâletinin ruhsatını haizdir.
HER ECZANEDE BULUNUR.

PANGALTI
LÂLE
Lokanta ve Birahanesinde
Bayan AYDA
Dramalı HASAN'ın
istirâkile her akşam seanslarına devam edecektir.
Ayrıca: ÇİGAN ORKESTRASI
Fiatlarımız pek ehvendir.

Sayın Bayanlar;
BAYAN
Mağazası size ipekli
ROBLARININ
Yeni kolleksiyonunu ve el ile işlenmiş
Yün kazakların
zengin çeşitlerini takdim ediyor.
BAYAN
Mağazasında en son moda
Kadın çantalarının
Muhtelif çeşitlerini de bulacaksınız. İstiklâl caddesi No. 283
HAÇOPOULO
pasajı karşısında

Prof. Dr.
Kemal Cenap
Yeni adres:
Doğu Palas 2. Lamartin Cad. 5
Taksim. Telefon: 43963

ZAYİ — 932 senesinde Kabataş Gazi Osmanpaşa okulunun 2 inci sınıf 3 üncü şubesinden aldığım tastiknamemi zayi ettiğimden yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığını ilân ederim. Nesuhi Denizşan 278

İstanbul Levazım âmirliği satın alma komisyonu ilânları

Kilo
56.000 sarı sabunlu kösele kırpıntısı.
8.000 Kunduralık kösele kırpıntısı.
4.000 Vakete kırpıntısı.

Yukarıda cins ve miktarları yazılı üç kalem kösele ve vakete kırpıntısı satılacaktır. Kapalı zarfla eksiltmesi 25/12/940 Çarşamba günü saat 15 te Tophanede Lv. Âmirliği Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 7060 lira, katî teminatı 1059 liradır. Kırpıntılar Tophanede Saraç evinde görülebilir. İsteklilerin teklif mektuplarını eksiltme saatinden bir saat evvel Komisyona vermeleri. (707 - 11645)

***

6000 teneke gazyağı Çanakkaleye 6780 teneke gazyağı Gelibolıuya naklettirilecektir Pazarlıkla eksiltmesi 16/12/940 pazartesi günü saat 15 de Tophanede Levazım âmirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır. Seyrüsefere elverişli motörü olanların teminatlarile belli saatte komisyona gelmeleri. (722 - 11817)

SATILIK
Gayet şık ve lüks bir tarzda imal edilmiş yemek ve yatak odaları mefruşatı ve bir radyo satılıktır. Beyoğlu Karanfil sokak No. 5 Küçük Tünel hanın 4 No. suna saat 1 - 10 arasında müracaat.

Fatih Askerlik Şubesinden: Yedek piyade Yzb. Abdülkerim Oğ. Sadık (330 - 103) Marangoz er Hasan Oğ. Sabahaddin İst. 330, Er Hüseyin Oğ. Cemal 330, Demirci er Zübeya Oğ. Behçet, Marangoz er Seyfi Oğ. Feridun İst. 331, Demirci er Ramazan Oğ. Şefik İst. 331, Demirci er Mehmed Oğ. Süleyman İst. 331 in hemen şubeye müracaatları.

«AKŞAM» neşriyatı
ROMANLAR

		Kuruş
Küçük İlânlar	Vâ-Nû	75
Kıvırcık Paşa	Sermet Muhtar	75
Deli	Selâmi İzzet	30
Yalı Çapkını	Burhan Cahit	30
Bu perdenin arkasında	Z. I.	40
Düğün gecesi	Burhan Cahit	100
Sumer Kızı	İskender Fahreddin	125
Asyadan bir güneş doğuyor	İskender Fahreddin	80
Pembe maşlahlı Hanım	Sermet Muhtar	70
Bir kadın geçti	Selâmi İzzet	20
Devler kaldırımı	Halit Fahri	75
Aşk fırtınası	Muazzez Tahsin	50

Tevzi yeri: AKŞAM matbaası

«AKŞAM» karilerine mahsus yüzde 20 tenzilât kuponu

Yer değiştirecek kiracılara tavsiye!
Akşam'ın **KÜÇÜK İLÂNLARI**'nı dikkatle okursanız kendinize en elverişli yurdu yorulmadan bulabilirsiniz.

Uzun kış gecelerinde hoş vakit geçirmek için meşhur
ARSEN LÜPEN
Büyük ve heyecanlı roman serisini okuyunuz!
Bu seri 6 büyük ve resimli ciltttir. Beher cildin fiati 80 kuruş.
6 Cildlik takımı birden alanlar için fiati: 4 liradır
Tevzi yeri: **AKŞAM** matbaası tel: 20681

Yüzde yirmi iskonto kuponu
Bu kuponu kesip «AKŞAM Matbaası Kitap servisine» getirir veya gönderirseniz fiat üzerinden size yüzde **20** iskonto yapılacaktır.

MARKONİ İNGİLİZ

TEKNİĞİNİN ŞAHESERİDİR

1941 MODELLERİ GELMİŞTİR

İNGİLİZ MAMULÂTI

ŞAHİBİNİN SESİ

302 İSTİKLÂL CADDESİ BEYOĞLU

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma

Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı Derhal Keser

İcabında günde 3 kaşe alınabilir. TAKLİTLERİNDEN SAKININIZ.
HER YERDE PULLU KUTULARI ISRARLA İSTEYİNİZ

1941

KÜÇÜK TASARRUF HESAPLARI İKRAMİYE PLÂNI

Adet	Liralık		Lira
1	2000	=	2000.—
3	1000	=	3000.—
2	750	=	1500.—
4	500	=	2000.—
8	250	=	2000.—
35	100	=	3500.—
80	50	=	4000.—
300	20	=	6000.—

İHRACAT BİRLİĞİ İSTANBUL

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda talîinizi de denemiş olursunuz.

Keşideler: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır

Kumbaralı ve kumbarasız hesaplarında en az elli lirası bulunanlar kuraya dahil edilirler.

D.D.Y. Üçüncü İşletme Müdürlüğünden :

Muhammen bedeli ile bulunduğu yer, miktar ve evsafı, muvakkat teminatı aşağıda yazılı balast kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. İhalesi Balıkesirde üçüncü işletme müdürlüğü binasındaki arttırma ve eksiltme komisyonunca yapılacaktır. Bu işe girmek isteyenlerin 2490 sayılı kanunun tayin ettiği vesikalarla teklif mektuplarını ihale gününde saat 14 e kadar makbuz mukabilinde komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır. Bu işe aid şartname ve mukavelename projeleri komisyondan parasız verilir. (11449)

Balast ocaklarının bulunduğu yer	Kilometresi	Cinsi	Miktarı metre mikâbı	Bir M3 tutarı balastın muhammen bedeli lira kuruş	muvakkat teminat
İzmir-Bandırma hattı	258-268	Küskü ile yarmalardan	15000	130 19500	1462 50

İhale tarihi 27/12/940 — İhale saati 15

Beykoz Askerî satınalma komisyonundan :

1 — 4000 kilo kösele 24/12/940 salı günü saat 15 de Beykozda askerî Satınalma komisyonunda pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Tekarrür edecek fiat üzerinden % de 15 teminat alınacaktır. (11735)

Beykoz askerî satınalma Komisyonundan:

1 — 200 ton ot 18/12/940 Çarşamba günü saat 15 de 200 ton saman aynı gün saat 15,30 da Beykozda Askerî satınalma komisyonunda pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Tekarrür edecek fiat üzerinden % 15 teminat alınacaktır. (11637)

Beykoz askerî satınalma Komisyonundan:

1 — 15000 çift kundura 23/12/940 pazartesi saat 15 de Beykozda Askerî satınalma komisyonunda pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — İlk teminat 7250 liradır.

3 — Evsaf ve şeraît her gün mezkûr komisyonda görülebilinir. (11638)

Türkiye Cümhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888 — Sermayesi: 100,000,000 Türk lirası. Şube ve ajans adedi: 265

Zirai ve ticarî her nevi banka muameleleri.

Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye veriyor.

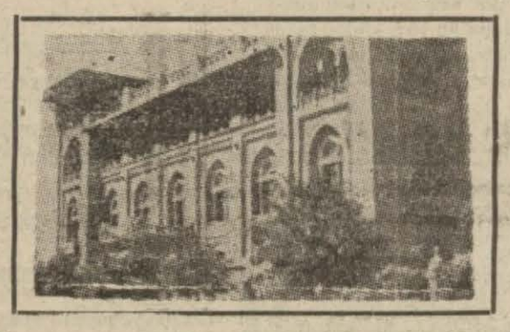

Ziraat B[illegible] kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4	adet	1.000	liralık	4.000 lira	100	adet	50	liralık	5,000 lira
4	»	500	»	2,000 »	120	»	40	»	4,800 »
4	»	250	»	1,000 »	160	»	20	»	3,200 »
40	»	100	»	4,000 »					

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmüyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'lar senede 4 defa 1 eylûl, 1 birincikânun, 1 mart ve 1 haziran tarihlerinde çekilecektir.

Çatalağzı Elektrik santralı Şantiye Müdürlüğünden :

Çatalağzında yapılacak hafriyat ve tesviye işleri kapalı zarfla eksiltmeye çıkarılmıştır. İşin keşif bedeli 40.000 lira ve muvakkat teminatı 3.000 liradır.

İstekliler, aşağıdaki evrakı Ankarada Eti Bank binasında şantiye müdürlüğünden beş lira mukabilinde alabilirler.

1 — Eksiltme şartnamesi
2 — Mukavele projesi
3 — Husus Fennî şartname
4 — Termin cetveli
5 — Umumî fennî şartname
6 — Vahidi fiat cetveli

Eksiltme 27/12/940 tarihinde saat 15 de ANKARADA

Eti Bank binasında şantiye müdürlüğü tarafından yapılacaktır. Münakasaya gireceklerin en geç iki gün evvelinde bu işi yapabilmek iktidarında olduklarına dair şantiye müdürlüğünden bir ehliyet vesikası almaları lâzımdır.

Muamele Vergisine

Tâbi müesseselerin 1941 den itibaren tutacakları 1-7 nümune üzerine hazırlanmış

(İMALÂT) - (MUAMELE) (E[illegible]TA İTHALAT ve İHRACAT)

(Satış) Defterlerile (AYLIK BEYANNAMELER)

Defterlerimizin 25, 50, 100 ve daha fazla sahifelileri mevcuttur. Taşra siparişleri süratle gönderilir.

Satış yeri: İNKILÂP KİTABEVİ, İstanbul Ankara caddesi 155

İçkisiz saz

Borsa Kıraathanesinde: Nezih bir aile salonu olan kıraathanemizde HER PAZAR saat 2-6 ya kadar memleketimizin tanınmış Bay ve Bayan sanatkârlarından müteşekkil SAZ HEY'ETİ'ni dinlemek fırsatını kaçırmayınız.

Yüksek öğretmen okulu eksiltme komisyonundan

Cinsi	Miktarı	Tahmin fiyatı	İlk teminat
Erkek iskarpini	95-105	700	55 13

Yüksek öğretmen okulu erkek talebesi için lüzumu olan yukarda miktarı, beher çift tahmin bedeli ve ilk teminatı yazılı iskarpinlerin 16/12/940 pazartesi günü saat 15 de açık eksiltmesi yapılacaktır. Eksiltme İstanbul erkek lisesi yanında yüksek mektepler muhasebeciliğinde toplanan okul komisyonunca yapılacaktır.

İsteklilerin ticaret odasının yeni yıl vesikası ve ilk teminat makbuzu ile birlikte belli gün ve saatte sözü geçen komisyonda bulunmaları ilk teminat yatırmak ve şartnameyi görmek isteyenlerin yüksek öğretmen okul idaresine müracaatları. (11375)

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ 1863

Statüleri ve Türkiye Cümhuriyeti ile münakit mukavelenamesi 2292 Numaralı 10/6/1933 tarihli kanunla tasdik edilmiştir. (24/6/1933 tarihli 2435 Numaralı Resmî Gazete)

Sermayesi: 10.000.000 İngiliz Lirası
İhtiyat akçesi: 1.250.000 İngiliz Lirası

Türkiyenin başlıca Şehirlerinde
PARİS, MARSİLYA ve NİS'de
LONDRA ve MANÇESTERDE
MISIR, KIBRIS, YUNANİSTAN, İRAN, İRAK, FİLİSTİN ve MAVERAYI ERDÜN'de
Merkez ve Şubeleri
Yugoslavya, Rumanya, Yunanistan, Suriye, Lübnan
Filyalleri ve bütün Dünyada Acenta ve Muhabirleri vardır.

Her nevi Banka Muameleleri yapar
Hesabı carî ve mevduat hesapları küşadı.
Ticarî krediler ve vesaikli krediler küşadı.
Türkiye ve Ecnebi memleketler üzerine keşide senedat iskontosu.
Borsa emirleri.
Esham ve tahvilât, altın ve emtaa üzerine avans.
Senedat tahsilâtı ve saire.

En yüksek emniyet şartlarını haiz kiralık Kasalar Servisi vardır.

Piyasanın en müsait şartlarile (kumbaralı veya kumbarasız) tasarruf hesapları açılır.

Çanakkale C. Müddei Umumiliğinden :

1 — Talip çıkmamış olmasına binaen yeniden kapalı zarf usulile eksiltmeye konulan iş: 38387 otuz sekiz bin üçyüz seksen yedi lira 1 kuruş keşifli Çanakkale vilâyeti dahilinde Balıkesir - Çanakkale şosası üzerinde ve jandarma kışlaları karşısında yapılacak ceza ve tevkif evi inşaatıdır.

2 — Bu işe ait evrak şunlardır:
A — Plân
B — Eksiltme şartnamesi,
C — Yapı işleri umumî fennî şartnamesi
D — Bayındırlık işleri genel şartnamesi
E — Mukavele projesi
F — Keşif hülâsası
G — Metraj
H — Hususî ve fennî şartname

3 — İhale 6/1/941 pazartesi günü saat 15 de Çanakkale adliye binasında C. Müddei umumiliği dairesinde toplanacak komisyon huzurunda yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için taliplerin 2880 iki bin sekiz yüz seksen liralık muvakkat teminat vermeleri ve ihale gününden tatil günleri hariç olmak üzere 3 gün evvel Çanakkale vilâyetine müracaatla alacakları ehliyetname ile 940 yılı Ticaret odasına mukayyet bulunduklarına dair vesikalarını komisyona vermeleri lâzımdır.

5 — İnşaat müddeti mukavele tarihinden itibaren on aydır.

6 — Talipler bu işe ait keşif evrakını bedelsiz olarak Çanakkale C. Müddeiumumiliğinde görebilirler.

7 — Teklif mektuplarının ihale günü saat 14 de kadar komisyona makbuz mukabilinde verilmesi ve posta ile gönderileceklerin de ihale günü saat 14 de kadar gelmiş olması şarttır. Postadaki gecikmeler kabul edilmez. (11793)

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden :

Anatomi ve ziraî kimya enstitüsüne birer asistan alınacaktır.

Veteriner ve ziraat fakülteleri anatomi ve zirai kimya enstitülerine 85 lira asli maaşlı birer ikinci sınıf asistan alınacaktır. İmtihan 9 ikinci kânun 1941 perşembe günü saat 14 de yüksek ziraat enstitüsünde yapılacaktır. İsteklilerin bu husustaki şartları öğrenmek üzere rektörlüğe müracaatları. (8528 - 11636)

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Kıymeti L.	Kıymeti K.	Pey akçesi L.	Pey akçesi K.	
339	14	25	60	Aksarayda Baba Hasan âlemi mahallesinde meçhul asker sokağında 8 No. lu 131 metre murabbaı arsanın tamamı. 7037
261	97	20	00	Şehremini Molla Güranide Seyid Ömer mahallesinde eski koruk Mahmud çeşmesi yeni hacet sokağında 1 No. lu iki odalı hanenin tamamı. 7051
159	75	12	00	Kumkapı Behram çavuş mahallesinde Taşçılar sokağında 14 No. lı ve 106,50 metre murabbaı arsanın tamamı 1295
319	20	24	00	Beyazıdda Tavşantaşı mahallesinde eski Hasan paşa karakolu yeni cümhuriyet caddesinde 105 No. lu dükkânın tamamı 3080
306	84	23	10	Çarşı Terlikçiler sokağında 17 No. lu yarım kemer dükkânın tamamı 7085
180	26	13	55	Çemberlitaşta Molla fenari mahallesinde Vezir hanı üçüncü katta yeni 13 No. lu kârgir odanın tamamı 6067
146	84	12	00	Çarşıyıkebirde Kavukçular sokağında 4 No. lu dükkânın tamamı. 7204

Yukarıda yazılı emlâk satılmak üzere (15) gün müddetle açık arttırmaya çıkarılmıştır. İhalesi 19/12/940 perşembe günü saat (15) de icra edileceğinden isteklilerin Çemberlitaşta İstanbul vakıflar başmüdüriyeti mahlûlât kalemine müracaatları. (11436)

★

VAKFIN İSMİ

Lângada Ayatodori kilisesi ve tahsisatlı mektep
Samatyada Ayakostantin, Analipsiz, Ayanikolas, Ayayorgi, Ayaparaskovi ve tahsisatlı mektep
Tekfur aray Panaiya kilisesi
Edirnekapıda Sarmaşık Ayadimitri kilisesi.
Topkapıda Ayanikolas kilisesi
Eğrikapıda Panaiya kilisesi.
Balat. Loncada Ayadimitri kilisesi ve tahsisatlı mektep
Loncada Balino kilisesi.
Balıklı Rum hastanesi.
Yeşilköy Ayastafanos Ayazma ve mezarlık ve tahsisatlı mektep.
Fenerde Patrikhanenin Kotedral Ayayorgi kilisesi
Ayatrapi ve Vefa ve Vlâharna Ayazmaları.
Fener Yuvakimion kız lisesi.
Fenerde büyük Rum erkek lisesi.
Fenerde Marsâli ilk mektebi.
Sirkecide ilk rum mektebi.

Yukarda adları yazılı azlık vakıflarına yeniden tayin olunacak tek mütevellilerin imtihanları 16/12/940 tarihine müsadif pazartesi günü icra kılınacağından evvelce namzed olarak müracaat etmiş ve gerekli vesikalarını da tamamlamış olanların o gün saat 9,30 da Çemberlitaşta İstanbul vakıflar idaresine müracaatları ilân olunur. (11830)

İstanbul Mıntaka Ticaret Müdürlüğünden :

Fındık ihracatcılarına

Şehrimizde kontrol edilecek natürel iç ve kabuklu fındıkların vasıfları bakımından, malın menşeine göre muamele yapılması vekâlet yüksek makamınca tekarrür etmiştir. Bu sebeple muhtelif merkezlerin hazırladığı nümunelerin müdürlüğümüz ihracat baş kontrolörlüğünde teşhir edilmekte olduğu ilân olunur. (11819)

Maliye Vekâletinden :

Vekâlet merkez teşkilâtında münhal daktiloluklara alınacakların intihabı için 15/2. kânun/941 çarşamba günü müsabaka imtihanı açılacaktır. İmtihana saat 14 de başlanacaktır.

Taliplerin imtihana girebilmeleri için memurin kanununun beşinci maddesindeki şeraiti haiz bulunmaları kâfidir.

14/2. kânun/941 salı günü mesai saati sonuna kadar «6,5X9» eb'adında iki kıt'a fotoğraf vererek mukabilinde fotoğraflı ve tasdikli kabul kartı almaları lâzımdır.

Müsabakayı kazananların bir daktiloluğa tayin olunabilmeleri için ibrazına mecbur oldukları vesikaları ve sair tayin şartlarını havi broşür müracaat kalemi tarafından isteyenlere verilecektir.

Muayyen zamana kadar kaydını yaptırmayanlar imtihana kabul olunmayacaktır. Kazananlardan muktazi vesaiki tevdi etmeyenlerin tayinleri yapılmıyacaktır. (8640) (11820)

Maliye Vekâletinden:

Vekâlet merkez teşkilâtında 12 dereceye kadar maaşlı ve muadili ücretli memuriyetlere alınacakların intihabı için 7/2 ikinci kânun/941 salı günü müsabaka imtihanı açılacaktır. İmtihana saat 14 de başlanacaktır.

Taliplerin 6/2 inci kânun/941 pazartesi günü mesai saati sonuna kadar lise veya muadili bir mektepten mezun olduğunu gösterir vesikayı ibraz etmeleri, 6,5X9 ebadında 2 fotoğraf vererek mukabilinde fotoğraflı ve tasdikli kabul kartı almaları lâzımdır. Müsabakayı kazananların, memuriyete tayin olunabilmeleri için ibrazına mecbur oldukları vesikaları ve sair tayin şartlarını havi broşür, müracaat kalemi tarafından isteyenlere verilecektir. Muayyen zamana kadar kaydını yaptırmayanlar, imtihana kabul olunmayacaktır. Kazananlardan muktezi vesaiki tevdi etmeyenlerin tayinleri yapılmıyacaktır. (8641-11821)